

IJopeners

voor bewoners door bewoners

AL IMPROVISEREND
KENNISMAKEN MET MUZIEK
FLEVOPARKBAD EEN VAN DE
ZEVEN MOOISTE BUITENBADEN
TER WERELD

OPGERAAPE PETFLESSEN
WORDEN KUNSTWERK

- 3 Inzetten op duurzaamheid: een kwestie van mindset
Energieneutraal wonen, daarvoor hoef je niet per se donkergroen te zijn.

De stichting Blij Buren raakt ingesloten door nieuwbouw voor studenten en statushouders.

- 6 Samen met je eigen klank
De mens kan klanken voortbrengen en geordend vormen die klanken woorden. Maar wat we kunnen nog meer met onze stem?

- 8 A bridge too far?
De brug die het Zeeburgereiland met Sporenburg gaat verbinden, vormt een bedreiging voor de veiligheid van kinderen.

- 9 Van 6 dagen tot 102 jaar

Dokter Dora van der Voet krijgt te maken met patiënten uit alle lagen van de maatschappij en van alle culturen.

- 10 De Cello Biennale, een muzikale happening
Tien dagen lang is de cello het middelpunt van muzikale traktaties.

- 11 Carola Rombouts maakt niets liever dan grafisch werk
Ze is besmet met een grafisch virus, zegt Carola. En dat levert prachtig werk op.

- 12 Tijd voor een duik

Dankzij de prachtige nazomer konden we lang genieten van het Flevoparkbad.

- 14 Onze adverteerder De Hermitage
Waarom kiezen ondernemers in de buurt voor adverteerders in de IJopener?

- 15 Out Grid / Growing between the lines
Fototentoonstelling toont kinderen in de onzekere leeftijdsfase tegen de achtergrond van het gestructureerde IJburg.

- 16 Foto: Yasmin en haar vriendinnen

- 18 Het liefst hadden we er gewoon een restaurant gehad
Het futuristisch uitzijende Restaurant Puur blijkt voor de passant niet erg toegankelijk.

Als we met z'n allen zwerfplastic oprapen, wordt de plastic soep in de oceanen in elk geval niet groter. En Peter Smith maakt er kunstwerken van.

- 20 Onmiskenbaar herfst
Fotocollage van de laatste zomerherinneringen.

- 21 Column: Lieve Amsterdammer

- 21 Een dat-dit-nog-bestaatgevoel
Wees niet verbaasd als het Bureau Gevonden Voorwerpen je een brief schrijft: of je even langs wilt komen.

- 22 Boeken: Een diverse oogst

- 24 Ramses Shaffyhuys voor oudere kunstenaars
Je bent kunstenaar, al wat ouder en wilt met gelijkgestemden onder één dak wonen. Dat kan nu.

- 25 Column: Schijf

- 26 De straat, het feest en het vuil

Na de Food Night bleef de straat vuil achter. De bewoners draaiden voor de boete op.

- 27 Losgaan en mijmeren
Culturele pareltjes om de spanning uit je lijf te trillen of het leven te overdenken.

- 28 Wijksteunpunt Wonen: Nieuwe Wet Doorstroming Huurmarkt geen reden voor ontbinden oude contracten

- 29 Koken met Neeltje: Heksen in de herfst

- 30 Fotografische buurtimpresies

- 39 Pubquizprijspuzzel

colofon

IJopener is de buurtkrant voor alle bewoners van de Indische Buurt, het Oostelijk Havengebied, het Zeeburgereiland en IJburg. De redactie bestaat uit vrijwilligers. IJopener is een stichting met statuten en een redactiereglement. De meningen van de afzonderlijke auteurs geven niet noodzakelijkerwijs de mening van de redactie weer. Wij behouden ons het recht voor ingezonden mededelingen in te korten.

redactieleden

René Arnoldi, Myra Beckers, Natanja den Boeft, Ronald Boonstra, Lida Geers, Erik Haan, Kees Hoogeveen, Tineke Kalk, Lieneke Koornstra, Mark van der Laan, Elly van der Mark, Guus de Mol, Ingrid Nieuwenhuizen, Lilian van Ooijen, Saskia Ploeg, Winny Ros, Simone Slotboom, Fleur Vos, Josien Vogelaar, Neeltje Wiedemeijer

contact

Stichting Buurtkrant IJopener
e-mail info@ijopener.nl
website www.ijopener.nl
telefoon 465 0283
iban NL51 INGB 0006 6548 54

uitgave

drukwerk Rodi Rotatie, Diemen
oplage 23.000 ex.

volgende editie

deadline: 18 november 2016
verspreiding: 2 december 2016

foto voorpagina

De ijscoman van IJs in Oost verkoopt nog tot medio oktober ijsjes. Fotograaf: Fleur Vos

advertenties

Zie pagina 30 voor informatie over adverteerders
e-mail: adverteerders@ijopener.nl
informatie over adverteerders: www.ijopener.nl

IJopener gemist?

Kijk op pagina 30 voor adressen waar u een exemplaar van de IJopener kunt ophalen (zo lang de voorraad strekt).

De IJopener heeft een eigen Facebook-pagina. U vindt ons als 'IJopener'. U kunt natuurlijk ook reageren op artikelen of eigen ideeën aandragen. Onze redacteuren gaan graag met u in gesprek. Tot ziens op Facebook!

Verlanglijstje voor een nieuwe woning. Een ruime lichte woonkamer. Een keuken vol slimme eigentijdse inbouwapparatuur. Een trendy badkamer. Voldoende slaapkamers. Goed geïsoleerd. En vooral ook: energieneutraal. Boudewijn Kostelijk en zijn vrouw Alice Fischer realiseerden het.

TEKST: LIENEKE KOORNSTRA
FOTO: KEES HOOGEVEEN

Inzetten op duurzaamheid: een kwestie van mindset

Ofschoon de woorden de associatie niet oproepen, leent de combinatie van warmtepomp en vloerverwarming zich tevens om de woning te koelen

Het huis valt meteen op. Robuust. Grote ramen. Modern. Het past uitstekend in de stijl die IJburg kenmerkt. Op de inrit staan twee auto's, een hybride Mitsubishi Outlander en het oude model Volvo V40. De eerste 'hangt aan de beademing', hij wordt bijgeladen. 'Wij zijn niet donkergroen', aldus Boudewijn. 'Wij hebben twee auto's. Maar wij zetten wel sterk in op duurzaamheid. Dat is een kwestie van mindset: hoe sta je in het leven?'

Groene palen

Het dak van de villa staat vol zonnepanelen. De keus viel niet op een serieel systeem maar op een systeem waarbij ieder paneel afzonderlijk is aangesloten op de 230V-wisselstroom. 'In een serie wordt het vermogen van elk paneel bepaald door de zwakste schakel: het zonnepaneel met schaduw', licht Boudewijn toe. 'Bij het systeem dat wij gebruiken heeft een paneel dat in de schaduw ligt geen invloed op de capaciteit van andere panelen.' Op een zonnige dag heeft hij een opbrengst van 45kWh. Daarmee kan het gezin drie dagen vooruit en de Mitsubishi kan er 4,5 keer mee worden opgeladen. Als de zon zich een dag niet of nauwelijks laat zien, wordt het natuurlijk een ander verhaal.

Op een plek waar bezoek normaal gesproken nooit komt, bevindt zich de warmtepomp. 'Een groot, lelijk ding', zegt Boudewijn naar het gevaarte wijzend. Hij legt uit dat het apparaat warmte uit de bodem onttrekt en dat deze warmte via leidingen naar het huis wordt getransporteerd en vervolgens naar een hogere temperatuur wordt gebracht.

De warmtepomp werkt het beste als het verschil in temperatuur tussen de bron en het afgiftesysteem niet te groot is. Vandaar de keus voor vloerverwarming. Ofschoon de woorden de associatie niet oproepen, leent de combina-

tie van warmtepomp en vloerverwarming zich tevens om de woning te koelen. Bij het koelproces wordt koude vloeistof door de vloerverwarming rondgepompt. 'Wat je niet kunt zien zijn de groene palen, de zogenaamde comfortpalen, waarmee ons huis is onderheid', vertelt Boudewijn. Het gaat hier om geprefabriceerde betonnen heipalen met een kunststof element waar vloeistof doorheen wordt gepompt. De aarde warmt de vloeistof op of koelt hem af. Een energie-efficiënt gebruik van zomerwarmte en winterkoude is het gevolg.

Stadswarmte

Toch krijgt Boudewijn nog jaarlijks een energierekening gepresenteerd, in dit geval van Nuon dat verantwoordelijk is voor de warmte- en koudevoorziening in grote delen van Amsterdam Zuidoost, Zuideramstel, IJburg en de Oostelijke Eilanden. 'Financieel levert de warmtepomp te weinig rendement op als gevolg van de verplichte aansluiting op de stadsverwarming. Ik geloof in decentraal als het gaat om elektriciteit en warmte.'

'Postcode-afhankelijk is stadswarmte een verplicht product', vertelt Ariane Volz, woordvoerder van Nuon. 'Als je niets gebruikt, heb je toch maandelijks € 38,80 vaste kosten bij CW4, de meest gebruikte warmwaterklasse. Het is niet mogelijk stadswarmte op verzoek te laten afsluiten. Wel kun je als eigenaar van de betreffende woning de hele aansluiting laten verwijderen. Houd er wel rekening mee dat je dan ook geen gebruik meer kunt maken van warm tapwater en dat je daarvoor dus een alternatief nodig hebt.

Verwijdering van de aansluiting is gratis tenzij om technische redenen grote ingrepen moeten plaatsvinden. Terugplaatsing van de aansluiting gebeurt tegen een wettelijk gereguleerd bedrag van circa € 1000.' Maar dan nog schuilt er een addertje onder het gras. Boudewijn: 'Je bent verplicht je te laten aansluiten op de stadsverwarming à € 3555. Toch wel een beetje zonde als je die dan vervolgens weer laat afsluiten.' Ariane: 'In de nieuwere concessiegebieden wordt standaard de mogelijkheid van ontheffing opgenomen. In de oudere concessies was dat fenomeen nog onbekend. Op het Zeeburgereiland is aan de woon-werkgemeenschap Nautilus ontheffing verleend.'

Mythe ontzenuwd

Boudewijns mindset blijft gericht op duurzaamheid. 'Overall in huis hebben wij dimbare led-verlichting', zegt hij en ontzenuwt meteen de mythe dat dit soort lampen enkel fel wit licht geven. 'Wij hebben gekozen voor Philips hue, een draadloos lichtstelsel dat met één enkele app kan worden bediend.' Met zijn smartphone toert hij zacht indirect licht tevoorschijn. Dat kan hij ook doen als hij van huis is: met de app die hij hiervoor installeerde, heeft hij volledige controle over de complete verlichting. Een goede led-lamp gaat minimaal twee keer zo lang mee als een spaarlamp. Daarnaast verbruikt een dergelijke lamp nog eens negentig procent minder energie dan een gloeilamp.

Uiteraard scheidt het hele gezin het huisvuil. 'Ook dat is een kwestie van mindset', besluit Boudewijn. ◀

ADVERTENTIE

Hair Spray
kapsalon zonnestudio

COFFEE TAKE AWAY ESPRESSO

Openingstijden: dinsdag - vrijdag van 9 tot 18 uur
zaterdag van 9 tot 16 uur
Sumatrakade 5 1019 BJ Amsterdam Tel. 020 - 419 38 55

www.hairspray.nl
info@hairspray.nl

ADVERTENTIES

DIERENKLINIEK HAVENS Java-eiland

Openingstijden
 ma. | di. | vr. 09.00 - 19.00 uur
 wo. 13.00 - 19.00 uur
 do. 09.00 - 17.00 uur

Behandeling volgens afspraak
 tel. (020) 41 93 583

Sumatrakade 377 - 379 | 1019 PM Amsterdam

QAHWA D'OR
 KOFFIE THEE ESPRESSOMACHINES

Javapllein 27a
 1095 CJ Amsterdam
 T 06 84 50 35 34
 WWW.QAHWADOR.NL

GRATIS ADVOCATENSPEEKUUR

Elke dag van 14.00 uur tot 15.30 uur of bel 020 - 421 2145 voor een afspraak!

Voor particulier en ondernemer!

Particulieren:
 Omgang, echtscheiding, alimentatie, OTS/UHP, (jeugd)strafrecht, huurrecht, uitkeringen (ZW, WIA, bijsstand, Wajong, etc.), arbeidsrecht en dagvaardingen.

Ondernemers:
 Algemene voorwaarden, incasso's, arbeidsrecht, contracten- en bestuursrecht, huur, (bedrijfs)onroerend goed, V.O.F., B.V., stichting en vereniging.

Veembroederhof 109 (tram 26 vanaf CS)
 secretariaat@ijlaw.nl & www.facebook.nl/advocaten

IJDOK ADVOCATEN

Mede-oprichtster Francesca Emma voor het buurthuis van Stichting Blij Buren tegenover de Harbour Club.

Nieuwe burenen voor de Blij Buren

Francesca Emma en Peter Gualterus richtten circa zes jaar geleden de Stichting Blij Buren op, een idealistische organisatie die vooral met het delen van voedsel de eenzaamheid in de buurt wil verminderen en de samenhang wil vergroten. De gemeente is voornemens volgend jaar naast hun buurthuis nieuwe containerwoningen voor studenten en statushouders te plaatsen. Hoe reageert de stichting op de komst van deze nieuwe (blij) burenen?

TEKST EN FOTO'S: INGRID NIEUWENHUIZEN

Volgens Francesca Emma is het, op deze uitzonderlijk warme nazomermiddag in september, relatief rustig bij de Stichting Blij Buren. Door het Islamitische Offerfeest zijn veel groenteboeren en bakkers in de buurt gesloten, die normaliter hun overgebleven groenten, fruit en ander voedsel aan de stichting doneren.

Eenzaamheid verdrijven

Voedsel kosteloos weggeven en samen dineren met buurtbewoners is de belangrijkste activi-

teit van de stichting. Daarnaast organiseert zij activiteiten als yoga, kunstexposities, huiswerkbegeleiding, klusprojecten, integratieprojecten, taallessen en onlangs nog een succesvolle dichtersmiddag. De stichting is van plan deze dichtersmiddag, een open podium waar kunstenaars, dichters en muzikanten zichzelf kunnen laten horen, voortaan iedere laatste zondagmiddag van de maand te organiseren. Francesca nodigt hierbij iedereen uit om een keer langs te komen om kennis te maken met de Blij Buren.

Het doel van de Stichting Blij Buren om de eenzaamheid in de buurt te verdrijven, is zeer belangrijk volgens Francesca. 'Vanuit eenzaamheid ontstaan zoveel onnodige ziektes en problemen. Maar gelukkig ontmoet ik wel elke dag minimaal één positief en hulpvaardig persoon, elke dag.' Door deze positieve en hulpvaardige insteek zijn er al vele vriendschappen tussen buurtbewoners ontstaan. Men komt wel eens bij elkaar thuis en helpt elkaar op allerlei mogelijke manieren. Denk aan boodschappen doen, reparaties uitvoeren, financiële problemen aanpakken of instanties bellen.

Positieve sfeer

Deze positieve sfeer valt op als je een tijdje op de veranda van het buurthuis zit. Het is een in- en uitloop van zeer verschillende type mensen. Enkele jonge mannen van diverse afkomst zijn aan het klussen, drie jonge ondernemers uit de buurt drinken wat op het 'terras', een islamitische vrouw van middelbare leeftijd maakt een grote pan met eten, een Surinaamse man komt met een pot zelfgemaakte aardbeienjam

aan en weer een andere buurtbewoner brengt een prachtige bos gladiolen om het buurtservicecentrum op te fleuren. Je merkt dat iedereen zeer betrokken is en graag de handen uit de mouwen steekt om elkaar te helpen.

In 2009 bedacht Peter Gualterus de Blij Buren. Ooit was hij een rijk man met een coffeeshopketen in de stad, maar hij besloot zijn leven drastisch om te gooien. Samen met goede vriendin en mede-oprichtster Francesca Emma gaf hij de stichting haar huidige vorm. Eerst zetelde de stichting aan de Jacob Catskade, vervolgens drie jaar in de Ruysdaelstraat totdat zij neerdaalde op een mooi stukje grond in Amsterdam Oost. Aanvankelijk in een leegstaand huisje van het GVB en sinds enkele maanden op de huidige plek tegenover de Harbour Club, op de hoek van de Th.K. van Lohuizenlaan en de Cruiseweg.

De stichting heeft hier eind december 2015 een vergunning gekregen van de gemeente om zich verder te ontwikkelen, nadat ze konden aantonen dat de behoefte in de buurt groot is aan een initiatief als de Blij Buren. Door de snelle groei van de stichting en doordat het buurtservicecentrum te weinig ruimte biedt, zijn Francesca en Peter momenteel op zoek naar extra ruimtes in andere stadsdelen om meer buurtbewoners te verbinden en eenzaamheid en voedselverspilling tegen te gaan.

Blij Buren?

Over niet al te lange tijd krijgt de stichting er nieuwe (blij) burenen bij. Francesca geeft aan dat de gemeente hier in 2017 containerwoningen

'Vanuit eenzaamheid ontstaan zoveel onnodige ziektes en problemen'

wil gaan plaatsen voor circa 150 studenten en statushouders (asielzoekers met een verblijfsvergunning).

De huidige moestuintjes zullen hiervoor in ieder geval moeten wijken en de kans is aanwezig dat de stichting wederom moet verhuizen. Francesca maakt zich daar nu nog niet zo druk om. Ze leeft bij de dag en verwacht dat het allemaal wel goed komt. De stichting mag in ieder geval tot juli 2017 van de gemeente op de huidige plek blijven. Ze ziet wel het liefst dat dit ook daarna standhoudt en dat de containerwoningen, die voor tien jaar worden geplaatst, eromheen gebouwd worden.

Francesca verwacht met de komst van deze nieuwe burenen meer aanwas voor de stichting. Met name de statushouders zullen een plek op prijs stellen waar ze nieuwe mensen kunnen ontmoeten, kosteloos een maaltijd krijgen en de Nederlandse taal (beter) kunnen leren. Dit zal de gemeente ook geld en tijd besparen, gezien de dure inburgeringscursussen en het grote aantal klanten bij de Voedselbank. Kortom, Blij Buren voor iedereen.

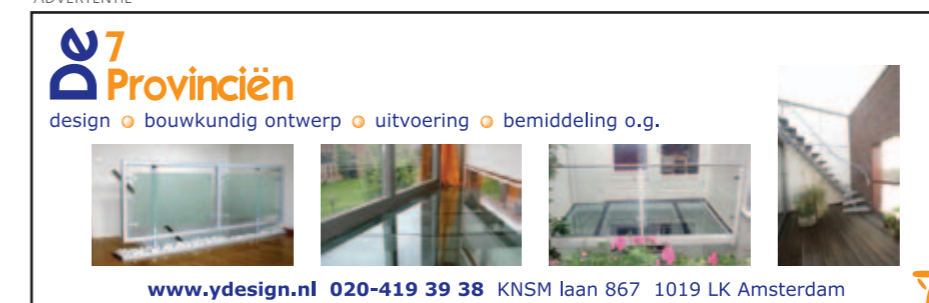
www.blijeburen.nl
 www.facebook.com/blijeburen.nl
 stichtingblijeburen@gmail.com

Een kijkje in de keuken met kok Jan, een buurtbewoner die regelmatig komt koken en eten bij de stichting.

ADVERTENTIE

De 7 Provinciën
 design • bouwkundig ontwerp • uitvoering • bemiddeling o.g.

www.ydesign.nl 020-419 39 38 KNSM laan 867 1019 LK Amsterdam

ADVERTENTIES

Borneo Architectuur Centrum

tentoonstelling

In het BAC kunt u informatie vinden over de historie van de Oostelijke Eilanden. Tevens hebben we wisselende tentoonstellingen. Voor het programma, zie onze site.

Rondleidingen

Elke 2^e zondag van de maand organiseert BAC een rondleiding door de buurt onder begeleiding van een ervaren gids. Inschrijven op de site.

vergaderruimte huur

Onze ruimte is ook te huur voor vergaderingen & borrels, voor € 100,- incl. BTW en gratis koffie en thee.

meer informatie:

eva@bouwstudiolukkien.nl
 0650.83.82.93
 www.bac-amsterdam.nl

BORNEO
 ARCHITECTUUR
 CENTRUM
 AMSTERDAM

uitvaartbegeleiding **de Ode**
 Levantkade 51 (KNSM-eiland)
 www.ode-uitvaart.nl
 T 020 4190882
 dag & nacht

Ttssss, kamkam boem tjaktjak baaaa wroef tsoek moepmoep aaaah... Zomaar een paar klanken die de mens kan voortbrengen, de mogelijkheden zijn bijkans eindeloos. Meestal ordenen we ze zo in groepjes dat er woorden ontstaan waarmee we kunnen communiceren. Maar wat kan de stem nog meer en kunnen we er ook op een andere manier mee communiceren? En hoe ontstaat muziek met de stem eigenlijk?

TEKST: NATANJA DEN BOEFT
FOTO: KEES HOOGEVEEN
ILLUSTRATIE: JOSIEN VOGELAAR

Thomas Johannsen is daar al jaren mee bezig, aanvankelijk als acteur/regisseur en tegenwoordig ook als artistiek leider van het Genetic Choir, een improviserend ensemble dat zijn basis heeft in het Oostelijk Havengebied. Vanaf eind oktober geeft hij in de Eester, onder de paraplu van Eester Imps, een serie improvisatielessen aan kinderen.

Waarom improvisatie voor kinderen? Thomas: 'Via de buurtcoöperatie hoorde ik dat er in het Oostelijk Havengebied behoefte is aan muzikale activiteiten voor kinderen anders dan lessen op een instrument. En improvisatie is voor kinderen een natuurlijke manier om iets te leren. Ze improviseren al de hele dag, in alles wat ze doen. In de lessen gaan we die kwaliteit gebruiken en in banen leiden. Zo leren kinderen op een speelse manier allerlei basisprincipes van muziek zoals akkoorden, timing en harmonie.'

Improviseren is bedenken wat je doet op het moment dat je het doet, of misschien zelfs iets doen vóórdat je bedenkt wat je wil doen, op 'gevoel'. Het klinkt simpel en vrij, maar er ligt een hele serie principes aan ten grondslag.

Thomas: 'Improviseren is niet alleen vrijheid en er zit veel systeem in de lessen. Het gaat over samenwerken, samen structuren maken zodat muziek ontstaat. Je maakt je eigen klank en neemt daarmee je plek in het geheel in. Wat voor jou de goede plek is en hoe jouw klank klinkt samen met de anderen onderzoek je en gaandeweg leer je dus van alles, over muziek en over je stem laten horen.'

De basis van improvisatie ligt in luisteren. En dan niet naar of iets goed of fout is maar heel precies luisteren naar hoe een klank klinkt en zelfs voelt. Van daaruit ontstaan allerlei mogelijkheden. Nadoen bijvoorbeeld, of juist iets anders doen waardoor je een verhouding krijgt

Samen met je eigen klank

Op een speelse manier de basisprincipes van muziek leren

die misschien harmonieus is of juist spannend. Als iets mooi klinkt, kun je het versterken of herhalen. En zo ontstaat de vorm van de muziek vanuit luisteren en gevoel.

Onder de paraplu van Eester Imps schuilen nog twee improvisatie-activiteiten voor kinderen. Bij 'jammen xs' door Christie de Wit improviseren kinderen met instrumenten in een band. Tijdens het 'maaklab' staan de beeldende kunsten centraal.

Het Genetic Choir doet natuurlijk meer. Bij het verschijnen van dit nummer is een deel van de zangers net terug van een tournee in Japan. Op 2 december organiseren ze net als vorig jaar een groot concert met improvisatiemuziek uit allerlei culturen onder de noemer 'Church Songs for the 21st Century' in de Obrechtkerk in Amsterdam.

Eind oktober is er een workshop voor volwas-

senen in Wladiwostok aan de Bogortuin. En binnenkort gaat een project met demente ouderen van start in het Flevohuis, over betekenisvol contact voorbij de taal. ◀

Luister naar het Genetic Choir:
genetic-choir.org/recordings-compositions
Eester Imps:
www.facebook.com/eesterimps
De lessen beginnen na de herfstvakantie

ADVERTENTIE

HairReset
Amsterdam

Last van:
- een jeukende hoofdhuid?
- een geïrriteerde hoofdhuid?
- haaruitval?
- kale plekken?
- roos?
- schilfers?
- alopecia androgenetica?
- alopecia areata?

Maak een afspraak voor een consult

Levantplein 68 - KNSM-eiland
020-419 32 26
www.hairreset-amsterdam.nl

A bridge too far?

In 2020 ziet Sporenburg, een van de eilanden in het Oostelijk Havengebied, er ongetwijfeld heel anders uit dan nu. Dit najaar wordt begonnen met de bouw van de Steltloper, een 18 verdiepingen tellende woontoren met in totaal 126 appartementen aan de Ertskade.

TEKST: TINEKE KALK FOTO: KEES HOOGVEEEN

De stroom van verkeer vanuit en naar de te bouwen woontoren de Steltloper zal in de toekomst behoorlijke impact hebben op het nu al vaak vaststaande autoverkeer bij het kruispunt Ertskade Verbindingsdam en verderop bij de kruising met de C. van Eesterenstraat.

De bouw van deze zogeheten meteoriet was altijd al gepland, maar de gevorderde plannen voor een fietsbrug vanuit de Sluisbuurt op het Zeeburgereiland naar de kop van Sporenburg, hebben de meeste bewoners totaal verrast.

Voor Bas Kok kwam het plan voor een fietsbrug bij nader inzien niet helemaal als een verrassing. Als eerste bewoner van het Borneo-eiland wist hij dat bij de inrichting van de J.F. van Hengelstraat al rekening was gehouden met een moge-

De buurt voorzag echter dat de brug, met 10.000 en mogelijk meer fietsbewegingen, als fietssnelweg een reële bedreiging vormt voor de veiligheid van kinderen

lijke verbinding met de toen nog aan te leggen wijk IJburg. Alleen had hij – en trouwens iedereen – bij het woord ‘verbinding’ aan een pontje gedacht en niet aan een fietsbrug.

Terwijl de bewoners destijds bijna doodgegooid werden met informatie, kwamen de huidige bewoners van Sporenburg pas op 17 maart van dit jaar min of meer terloops achter het plan toen ze een informatiebijeenkomst over de inrichting van de openbare ruimte van de Steltloper bezochten. In een hoekje bleken een paar schetsen te hangen met daarop een tekening van een fietsbrug van de Sluisbuurt naar hun eiland. De projectontwikkelaars van de Sluisbuurt hebben zich met duurzaamheid als officieel argument, maar uiteraard ook om de verkoopbaarheid van hun huizen te bevorderen, ontpopt als grote pleitbezorgers en aanjagers van een fietsbrug.

De buurt voorzag echter dat de brug, met 10.000 en mogelijk meer fietsbewegingen per dag, als fietssnelweg een reële bedreiging vormt voor de veiligheid van kinderen. Het kinderrijke Sporenburg heeft behalve een basisschool ook een veelgebruikte sportzaal en niet veel verderop liggen nog drie andere basisscholen. Behalve boosheid omdat de buurt zo laat was ingelicht, leefde er ook het gevoel dat eigenlijk alleen de Sporenburg-optie, ontegenzeggelijk de kortste route over water, uitgewerkt was. Andere mogelijkheden, zoals aanlanding op het Cruquiseiland of een grote pont, waren niet echt serieus onderzocht.

Een kwestie van afweging

Tijdens de informatieavond op 14 juli jl. in Pakhuis de Zwijger stelden bewoners vragen over hoe het tracé van de fietsbrug precies ging lopen: via de J.F. van Hengelstraat of via de Ertskade. Ook was men benieuwd wat voor oplossingen er bedacht waren voor de verschillende verkeersknelpunten: het drukke kruispunt bij de basisschool De Achthoek, verderop met de Verbindingsdam, de C. van Eesterenlaan en richting de Czaar Peterstraat met de kruising van de Piet Heinkade. Het antwoord luidde steevast dat hier nog op gestudeerd wordt.

Na deze bijeenkomst is er een bewonersklankgroep geformeerd die samen met de projectgroep Sluisbuurt gesprekken voert. Aangezien in het najaar, zo is de bedoeling, de plannen al in de gemeenteraad besproken worden, opdat aan het eind van het jaar hierover een beslissing genomen kan worden, is de tijdsspanne krap. Uitstel om gedegen onderzoek te doen en voorstellen van de buurt te verwerken, lijkt dan ook wenselijk.

Voor de buurt is het van essentieel belang dat, mocht er toch gekozen worden voor een fietsbrug naar Sporenburg, er tegelijkertijd goede oplossingen worden aangedragen voor de verkeersknelpunten. Want het zal niet de eerste keer zijn dat een buurt opgescheept zit met de gevolgen van ondoordachte beslissingen. ◀

Dora van der Voet is huisarts bij de vestiging van Stichting Amsterdamse Gezondheidscentra aan de C. van Eesterenlaan. Wat doet een huisarts? Wat vindt ze leuk aan haar werk? En wat vindt ze van de buurt?

TEKST: RENÉ ARNOLDI FOTO: FLEUR VOS

Van 6 dagen tot 102 jaar

ent van 102 jaar. Dus het prille begin en de avond van een leven in één dienst’, glundert Dora.

Team

Toen Dora zeven jaar geleden als huisarts begon, was de praktijk net overgenomen door Stichting Amsterdamse Gezondheidscentra. Daarvoor zat er alleen een huisarts, zonder al te veel extra's. Zij kreeg de rol om het allemaal wat moderner te maken. 'Vanaf het begin. Dat is fijn, zo konden wij het ook een beetje zelf ontwikkelen.'

Dora benadrukt dat ze zonder het betrouwbare en leuke team nergens is. Haar collega-huisarts is Toine van der Nooij. De assistentes Nicole en Sonja wil ze ook even in het zonnetje zetten. 'Ze zijn onder meer opgeleid in triage, maar als je alleen zegt dat ze goed kunnen filteren, dan doe je ze écht tekort. Ze voelen de patiënt aan de telefoon goed aan, vragen door en kunnen goed beoordelen of ze het zelf kunnen afhandelen, een arts erbij moeten halen of overleg moeten plegen.' Ook hebben de assistentes een eigen spreekuur voor kleine ingrepen zoals wratjes en uitstrijkjes.

Petra is de praktijkondersteuner. 'Zij is veelal betrokken bij de chronische zorg, denk aan diabetes, hoge bloeddruk, longziekten, ouderenzorg. Deze mensen volgt ze, ze zorgt voor controles en overlegt indien nodig met de arts.'

Buurt

Een huisarts heeft een verzorgingsgebied. 'Pakweg wat je van hieruit in een kwartier op de fiets kunt doen. Dan kom je uit op het hele Oostelijk Havengebied en de hele Indische Buurt.' Wat Dora zo heerlijk uitdagend vindt, is dat ze hier alle lagen van de maatschappij en alle culturen bedient. 'Een bonte

verzameling, dat vind je echt alleen hier.' In haar pauze gaat ze graag naar de biologische markt. 'Ik houd van biologisch, zo'n markt verrijkt het aanbod in de buurt. Het zijn aardige mensen. Ze maken ook gebruik van onze voorzietingen.'

Voor ik wegga, spreekt ze me aan als patiënt: 'Nu ben ik klaar met die dikke buik van je en je belofte er iets aan te doen. Ik ga je volgende week een verantwoord crashdieet voorschrijven. Je hebt een harde approach nodig.'

Jawel, Dora levert maatwerk. ◀

ADVERTENTIE

HELP JE MEE?

In Amsterdam zijn 65.000 mensen extreem eenzaam. 1 op de 5 Amsterdammers leeft onder de armoedegrens. Verbreed je horizon en schenk aandacht aan een mede-Amsterdammer in (sociale) armoede.

Check www.deregenboog.org of bel 020-5317 600 voor meer informatie.

De Cello Biënnale, een muzikale happening

De cello als eigentijds muziek-instrument en hoofdrolspeler is tien dagen lang het middelpunt van een breed aanbod van muzikale traktaties.

TEKST EN ILLUSTRATIE: WINNY ROS

Van de vroege ochtend tot de late avond is er in het Muziekgebouw aan 't IJ en in het Bimhuis een boordevol programma van ongekende allure, verrassend divers en voor alle leeftijden. Vijf hedendaagse muziektheatervoorstellingen, betaalde concerten en gratis toegankelijke evenementen bieden veel moois om te beluisteren en naar te kijken.

Loop binnen om de unieke sfeer op te snuiven en instrumentmakers aan het werk te zien. Luister naar de gratis loungeoptredens en de verhalen achter de strijkstokken. Snuffel door bladmuziek en cd's. Luister en leer mee bij een masterclass, iedereen steekt daar wel wat van op.

Geniet van Bach tijdens de ontbijtconcerten, inclusief een warme croissant, verse jus en cappuccino. Of van het 'Late Cello Night'-concert.

Of van alles daartussenin, zoals de studenten van conservatoria wereldwijd die dagelijks gratis lunchconcerten geven en 's avonds FRINGE-concerten. Maar bijvoorbeeld ook van de twaalf cellisten van de Berliner Philharmoniker, kinder- en kleuterconcerten en de happening van het Hello Cello Orkest, waar honderdzestig jeugdige musici uit heel Nederland de sterren van de hemel spelen.

Vast onderdeel is het Nationaal Cello Concours, in vier rondes, waarin zowel Nederlands als in Nederland studierend cellotent zich presenteert.

De slotavond is een hoogtepunt waarbij het grote podium wordt omgetoverd tot een Parijs Grand Café dat zich vult met musici die een wervelende show ten gehore geven, één groot feest!

De Cello Biënnale is in haar tienjarig bestaan wereldwijd een begrip geworden bij cellisten en andere muzikliefhebbers. Een aanrader. De ervaring dat cellomuziek van alle tijden is en dat naast de prachtige klassieke variant ook een nieuw, fris en vernieuwd geluid bestaat!

20 t/m 29 oktober
Muziekgebouw aan 't IJ en Bimhuis
www.cellobiennale.nl

'Een ding staat voor mij vast: Ik ga hier nooit meer weg!' Dit is de eerste zin van het interview met Carola Rombouts, grafisch kunstenaar. Zij heeft haar atelier in Loods 6: middelgroot volgens eigen zeggen en met prachtig uitzicht op het IJ. Deze ruimte is voor haar een cadeautje.

TEKST EN FOTO: LIDA GEERS

Carola Rombouts maakt niets liever dan grafisch werk

Carola is geboren in Den Haag. 'In 1990 hebben de liefde en de stad me naar Amsterdam gelokt en doen besluiten er te blijven. Ik vind Amsterdam inspirerend. Er gebeurt zo veel. Helemaal in het gebied rond Loods 6, dat ik heb zien veranderen van vrij kaal tot een nieuw, interessant stadsgebied, dat aan het IJ geen stad meer lijkt.'

Als kind wilde ze dierenarts worden. Ze was toen al dol op lezen, tekenen en luisteren naar muziek.

Op 20-jarige leeftijd ging ze naar de kunstacademie en koos de vrije richting: tekenen, schilderen en grafiek. Ondanks haar liefde voor muziek is het met zelf een instrument bespelen niets geworden. Maar naar muziek luisteren is haar passie. Tijdens het werken in het atelier staat er altijd muziek aan. 'Geen klassiek maar punk, new wave en popmuziek. Helemaal fantastisch! Het verschilt per dag naar welke muziek of artiest ik luister. Het zijn de bronnen die mij sturing geven aan mijn levensgevoel.'

'Ik ben besmet geraakt met een soort grafisch virus'

In de ban van inkt

In 1996 kreeg Carola haar atelier en vijftien jaar geleden richtte ze samen met haar partner 'De Grafiekdrukkerij' op in het atelier in Loods 6. Voor die tijd had zij zich nooit echt met grafiek beziggehouden. Naast het geven van lessen en het organiseren van workshops werden in de begintijd ook mooie boeken gemaakt en projecten uitgevoerd. 'Dat zijn langdurige en intensieve processen die worden afgesloten met heel bijzondere uitgaven, in de zin van hoe ze gemaakt zijn. We deden alles zelf. Drukken, de illustraties maken en het inbinden. Ik denk dat ik toen besmet ben geraakt met een soort grafisch virus en doe sindsdien niets anders meer. Ik raakte gefascineerd door de schoonheid van de inkt die je bij het drukken gebruikt.'

Carola werkt veel met lino'sneden, maar ook met ander grafisch materiaal die vervolgens op

ambachtelijke wijze gedrukt worden met een ouderwetse drukpers.

Modelbouw

Linoleumsneden heeft bijna iedereen wel eens op school gemaakt. Wie herinnert zich niet de waarschuwing: 'Je hand achter het mesje (gutsje) houden, anders schiet je erin.' Maar wat Carola doet is iets heel anders. Zij bouwt een grafisch beeld op uit verschillende lino'sneden, die in grote lades worden bewaard. 'Je kunt op verschillende manieren grafisch werken. Mijn voorkeur gaat uit naar linoleum. Door met bestaande lino'sneden te werken moet je keuzes maken. Ik heb zo in de loop der jaren een manier van werken ontwikkeld die mij past. Je begint met niets en bouwt het beeld op uit verschillende elementen. Dat is zoeken in de lades waar alles ligt opgeslagen. In sommige gevallen wordt er een nieuwe lino'snede bij gemaakt omdat dit voor het totale beeld nodig is. Wat daar dan uitkomt is echt geweldig. Ik maak ook wel objecten met gemengde technieken, waarbij ik naast het drukken van een lino'snede werk met verf of krijt. Iedere afbeelding die ik maak is een verhaal. De samengestelde beelden hebben altijd een soort ritme en soms doet het me denken aan modelbouw. Het samenvoegen van verschillende elementen wat leidt tot een compleet nieuw beeld.' Het zijn zoektochten naar verhalen. De resultaten en de tussenstappen

worden opgehangen in haar atelier zodat er nog regelmatig naar gekeken kan worden.

Lesgeven is uitdaging

Omdat het atelier een maandelijks terugkerende kostenpost is en Carola vast van plan is daar te blijven, is zij zich ook gaan bezighouden met educatie en het lesgeven in grafische toepassingen. Op haar 33ste begon ze met lesgeven aan kinderen in de naschoolse opvang. Inmiddels is dat uitgebreid naar oudere en volwassen leerlingen, studenten, workshops voor amateurs, professionals, en het bedrijfsleven, op locatie of in haar atelier. Eén keer per maand komen kunstenaars in haar atelier samen in 'De Werkplaats'. 'Zij weten wat ze willen en hoe ze het gaan doen. Ik faciliteer ze alleen en geef soms als het nodig is wat aanwijzingen. Vaak wordt ook achteraf over het werk gediscussieerd.' Ook is er een maandelijks workshop. Die is bedoeld voor mensen die het vak willen leren. Zij hoeven geen ervaring te hebben.

Carola werkt ook in opdracht en maakt portretten. Ze is trots op het kleurboek voor volwassenen, 'Kleur je eigen Rembrandt en zijn leerlingen' met beroemde schilderijen van oude meesters die naar eigen inzicht, of volgens voorbeeld, ingekleurd kunnen worden. <

www.grafiekdrukkerij.nl
info@grafiekdrukkerij.nl

ADVERTENTIES

**helemaal
huid**

**Dé Ontharings Experts
van Amsterdam**

- ✓ 100% Pijnloos Permanent Ontharen
- ✓ Uniek in Oost: Soprano Ice Laser
- ✓ Alle huidskleuren, gewoon in de zon
- ✓ Ook geschikt voor lichtere haren
- ✓ Voor M / V
- ✓ 14 jaar ervaring, 10.000+ behandelingen
- ✓ Door HBO-gediplomeerde Huidtherapeuten
- ✓ Gratis intake en proefbehandeling

**Kies nu pakket
Soprano Ice laser oksels
€ 125 i.p.v. € 522
Via helemaalhuid.nl/reserveren
of bel 020 737 1423**

Jaap Speyerstraat 2 | Amsterdam
020 737 1423

**THE PHOTO
FACTORY**
professionals in print

En simpel wissellijstje op standaard formaat of maatwerk tot op de mm nauwkeurig; met ruim 1500 lijsten op voorraad, ruim 400 profielen en eigen passe partout snijservice slaagt u bij ons altijd!

Neem uw afdruk, poster of ander mooi kunstwerk mee en we adviseren u graag over een goede keuze.

<p>Lijsten</p> <ul style="list-style-type: none"> - hout - aluminium - kunststof <p>Glasoorten</p> <ul style="list-style-type: none"> - floatglas - helder - anti reflex - UV werend - Clear Colour <p>Inlijsten van</p> <ul style="list-style-type: none"> - foto afdruk - schilderij - borduurwerk - 3D, bijv. t-shirt 	<p>Opspannen van</p> <ul style="list-style-type: none"> - canvas - schilderij - borduurwerk <p>Opplakken op</p> <ul style="list-style-type: none"> - aluminium - Dibond - MDF - Forex - Centafix <p>Lamineren</p> <ul style="list-style-type: none"> - lustre - glans <p>Passe partout</p>
--	--

U vindt ons vlak bij winkelcentrum Brazilië, bereikbaar met tram 26, gratis parkeren onder de AH.

C. van Eesterenlaan 15, Amsterdam,
020 - 419 7200
www.thephotofactory.nl

ADVERTENTIE

FUNERAL QUEST

*Een uitvaart die bij u past,
met veel respect voor allen.*

Anne-Marie Boogaarts
Telefoon 06 81 81 84 69 (24/7)
Email anne-marie@funeralquest.nl
Adres Bogortuin 93, 1019 PE Amsterdam
Website www.funeralquest.nl

De Vereniging Ouderen Advies Raad Oost, OAR-Oost, geeft gevraagd en ongevraagd advies aan de Bestuurscommissie Amsterdam Oost over alle aangelegenheden op het terrein van het welzijn van 55-plussers in brede zin.

Spreekuur Ouderen Advies Raad Oost: Voor een afspraak kunt u contact opnemen met de secretaris van de OAR secretarisOARoost@gmail.com of telefonisch via 020-665 10 63 (Frank Stork, lid dagelijks bestuur) of Tunny Jongejan 020-694 3784 contactpersoon OAR.

De Bestuursvergaderingen zijn iedere maandagmiddag van 14.00 – 16.00 uur

De Ouderen Advies Raad Oost (OAR-Oost) komt maandelijks voltallig in vergadering bijeen op de eerste donderdag van de maand om 14.00 – 16.00 uur in de Raadzaal van het stadsdeelhuis, Oranje Vrijstaatplein 2, 1093 NG Amsterdam. De bijeenkomsten van de OAR-Oost zijn voor het publiek toegankelijk en u kunt ons als senior of als belangstellende uiteraard volgen en meedoen aan de discussie.

Meer informatie vindt u op www.oar-oost.nl

Buurtrestaurant zkt. keukenprins(es)

Help jij het buurtrestaurant met boodschappen doen, koken en het serveren van maaltijden?

ViiA is het uitzendbureau voor vrijwilligers in Amsterdam Oost. Wij zoeken vrijwilligers die hun talent in willen zetten voor mensen en organisaties in de buurt.

Kijk op vii.nl voor meer informatie en andere vacatures of bel 020 495 22 50.

ZOMER TOEGIFT

Tijd voor een duik

De Franse krant Le Monde publiceerde in augustus een lijst met de zeven mooiste buitenbaden ter wereld. Op die lijst prijkt ook het Flevoparkbad. In Amsterdam-Oost zijn wij hierover niet verbaasd.

TEKST: MARK VAN DER LAAN FOTO'S: FLEUR VOS

De zomer geeft een toegift en het Flevoparkbad ook. Het bad blijft tot en met 11 september open en ook nog de middag van woensdag 14 september, een week extra. IJopener laat deze buitenkans niet voorbij gaan en brengt op de laatste donderdag dat het bad dit jaar open is een bezoek.

Blauw

Het is tien uur in de ochtend. Voor de ingang van het bad heeft zich een grote groep basisschoolkinderen verzameld. Gejoel klinkt. De frisheid van de afgelopen nacht hangt nog net in de lucht maar de zon prikt reeds in de ogen.

Een strakblauwe hemel hangt als een koepel boven de al even blauwe baden. Het licht van de zon weerkaatst in het water. Het grootste bad is nog vrijwel verlaten. Alleen een moeder en haar kind bevinden zich bij de kleurrijke clown die, middenin het bad, klaterend water in het rond sproeit. 'Mama! Mama!', roept de peuter, nog wat onzeker. Aan de rand heeft een aantal oudere mensen zich op een bankje genesteld. Sommigen in de zon, anderen kiezen voor de schaduw.

Het bad voor de baantjestrekkers is voller gevuld en wordt nu met de minuut drukker. Het volume van dat typische zwembadgeluid neemt toe. Dat geldt ook voor de kracht van de zon.

Groen

Het grasveld is groot en groen. De dauwdruppels glinsteren en maken je voeten nat en fris. Links blinkt het Nieuwe Diep met daarboven de zon. Rechts strekt een weide zich uit. Aan het eind is een klimrek, nog onbezet.

Het egale groen van het gras wordt doorbroken door handdoeken en tassen in alle kleuren van de regenboog. Rond de bomen liggen al mensen. Het zal ook hier spoedig drukker worden. Daar klimt een eerste kind het rek op!

Het ronde pierenbadje heeft zijn eigen kleine clown. Vandaar is het een korte wandeling naar het koffietentje. De beschijldering van dit huisje laat een tropisch strand met palmbomen zien. Maar vandaag zijn wij liever in het Flevoparkbad. Omzoomd door bomen lijkt het een fantasiewereld, de grote stad lijkt ver weg. Maar het is echt en we zijn in Amsterdam.

De zon klimt hoger. Het is warm. Tijd voor een duik. ◀

Omzoomd door bomen lijkt het een fantasiewereld, de grote stad lijkt ver weg

Een van onze principes bij de IJopener is: we bedrijven onafhankelijke journalistiek en plaatsen dus géén advertorials. Toch gaat dit artikel over een van onze adverteerders. We willen namelijk graag weten waarom de Hermitage juist de IJopener heeft uitgekozen om in te adverteren.

TEKST EN FOTO: ELLY VAN DER MARK

Onze adverteerder De Hermitage

Wijnkoperij de Hermitage is gevestigd in een souterrain van Loods 6 aan de KNSM-laan. Een paar treden af en je bent in de winkel. Eigenaar Michiel van Vonderen heeft thee gezet en we zitten aan een van de tafels die in de lengte van de royale ruimte zijn opgesteld.

Anderhalf jaar geleden verhuisde de winkel van de binnenstad, vlakbij museum De Hermitage, naar het KNSM-eiland. Een deel van de omzet wordt gerealiseerd door de verkoop aan bedrijven en vooral ook horeca. Daarnaast vormen particuliere klanten een belangrijke bron van inkomsten. Michiel: 'Door zo'n verhuizing verlies je wel wat veren, oude klanten verdwijnen, nieuwe komen. Maar zonder particuliere klanten red je het niet.'

Een echte winkelstraat is de KNSM-laan niet, je komt er omdat je er iets te zoeken hebt. De winkels zijn ook wat minder toegankelijk dan in andere winkelgebieden. Maar Michiel zou geen winkel met een open pui willen hebben. 'Doordat we in het souterrain zitten, komen hier vooral vaste klanten.' Michiel ziet vooral veertigers met jonge kinderen. Maar ook oudere klanten die uit de binnenstad vertrokken zijn. 'De binnenstad is niet meer te betalen en ook niet te

bewonen. Veel te duur en te druk.'

De winkel vervult een leuke rol in de buurt, vindt Van Vonderen. Er is niets elitairs aan, je kunt er ook voor een fles wijn van vier euro terecht.

Adverteren doet hij alleen in de IJopener. Daarmee bereikt hij zijn particuliere doelgroep. Maar hij ondersteunt er ook een buurtinitiatief mee. 'Be a good citizen, dat vind ik belangrijk.'

De IJopener ziet er goed uit, vindt hij. 'De IJopener is fris, lekker groot. Niet van dat benauwde', oordeelt Michiel. Hij leest de krant niet van A tot Z, maar grasduint er regelmatig in. Hij vindt het belangrijk een herkenbare advertentie te plaatsen. De inhoud wijzigt wel eens, maar de vormgeving is steeds hetzelfde.

Michiel wordt in de tweede helft van de week, als de meeste klanten komen, bijgestaan door Sander en Esther, beiden vinoloog.

Voor wijnliefhebbers worden wijnproeverijen georganiseerd. Elke eerste zaterdag van de maand is er Openflessenmiddag. In het voor- en najaar zijn er grote proeverijen met wel dertig tot veertig wijnen. Allemaal gratis toegankelijk. En wie meer van wijn wil weten, kan zich opgeven voor een cursus. Dan heb je binnen een paar

avonden een wijnoorkonde of -brevet op zak. Proef op de som. 'Verkopen jullie ook een Grauer Burgunder?', vraag ik. Dit Duitse equivalent van de Pinot Gris of Pinot Grigio is mijn lievelingswijn. In Duitsland alom bekend, maar in Nederland moeilijk verkrijgbaar.

Na even zoeken staat er een Grauer Burgunder op tafel. En daarnaast wordt een fles Spätburgunder neergezet. Die is van wijnhuis Regnery. 'Dat is eigen import', zegt Van Vonderen. 'Wij nemen zo'n zeven verschillende wijnen van hen af. De kwaliteit wordt bepaald door de grond, het klimaat en de wijnboer. Hun Riesling is laatst als beste bekroond in zijn prijsklasse.'

De Hermitage en de IJopener, dat klikt wel. ◀

IYENGAR YOGA Zeeburg

- Elke dag lessen
- Gecertificeerde leraren
- Verschillende niveaus
- Kinder- en jongerenlessen
- Therapeutische lessen

KNSM-laan 303 · iyengaryogazeeburg.nl
bel voor proefles: 06 - 2547 1615

Our Grid / Growing between the lines

Fotograaf Jaap van den Beukel portretteerde in opdracht van het Stadsarchief van Amsterdam en het AFK (Amsterdams Fonds voor de Kunst) een jaar lang de explosief groeiende groep jongeren op IJburg.

Het doel van de fotoserie is om een beeld te geven van jongeren tussen 13 en 19 jaar op IJburg. De fotograaf omschrijft zijn werk als volgt: 'De onzekere leeftijdsfase van deze

groeijende groep jongeren tegen de strakke en gestructureerde achtergrond van de geplande woonwijk fascineert mij als fotograaf en bewoner van IJburg.'

De fototentoonstelling is t/m 17-10 te zien naast het strandpaviljoen Blijburg aan Zee op IJburg en van 18-10 t/m 21-11 op het Oranje Vrijsaatplein in Oostpoort.

Alles wat je kwijt wilt of juist wilt hebben, kun je in de IJopener zetten.
Kosten: € 5 per regel van ca. 45 tekens.
Stuur je tekst naar info@ijopener.nl

COCA COLA VERZAMELAAR OPEGET
RODE COCA COLA NEON te koop:
Fles op bord 32x45 Fles 14x45
T.e.a.b. 0653 702806

Enthousiast koor zoekt nieuwe leden. Alle stemsoorten welkom. Gevarieerd repertoire. We repeteren maandagavond van 20.00 – 22.00 uur, Bogortuin 16 (achter gebouw Wladivostok aan het Azartplein), Amsterdam. Kom eens kijken en meezingen!
Info: www.ijlandenkoor.nl
Mail: info@ijlandenkoor.nl

ADVERTENTIE

Steunzender óók van buurtkrant IJopener

RadioDieperick

PUBLIEKE OMROEP AMSTERDAM

Elke vrijdag van 12.00 - 14.00 uur
uw radio in groot Amsterdam
103.3 kabel/FM 106.8

Ook via salto.nl "Kunst, Cultuur en Politiek"

Niet alleen IJopener, maar ook u kunt op de radio. Idee?
radiodieperick@upcm.nl

Een aanwinst voor de eilanden

Wijnkoperij De Hermitage heeft een groot assortiment mooie wijnen in alle prijsklassen.

Iedere eerste zaterdag van de maand van 15.00 tot 17.30 uur Openflessenmiddag

Interesse in een wijncursus, ga naar www.wijneducatienederland.nl

Zondag 20 november van 13.00 tot 17.00 uur grote najaarsproeverij. Gratis entree.

KNSM-laan 293
telefoon 020 6235877
info@wijnkoperij-de-hermitage.nl
www.wijnkoperij-de-hermitage.nl

Yasmin
Foto: Jaap van den Beukel
Meer info, zie vorige pagina

Het liefst hadden we er gewoon een restaurant gehad

In de volksmond heet het 'Het slakkenhuis'. Enige gelijkenis met een schemerlamp is er ook wel. Vier jaar geleden opende het bijzondere gebouw bij Fort Diemerdam haar deuren. Maar hoe welkom ben je eigenlijk bij Paviljoen Puur?

TEKST: LIENEKE KOORNSTRA FOTO: KEES HOOGEVEEN ILLUSTRATIE: WINNY ROS

Aan het hek zijn drie ballonnen bevestigd, zachtjes deinen ze in de wind. Voor het paviljoen staat een Volvo Amazon, met bloemen en linten versierd. Bij de ingang is de mededeling te lezen dat het paviljoen gesloten is vanwege een bruiloft. 'Kunnen we nou niets drinken?', vraagt een jongen van een jaar of vijf. 'Nee', antwoordt zijn moeder. Met de ene hand houdt ze haar fiets vast, aan de andere bungelt een meisje dat zeker niet ouder is dan zeven. 'Dat vind ik niet leuk', zegt het joch. 'Hebben we daarvoor dat hele eind gefietst?', verzucht het meisje.

Zij zijn zeker niet de enigen die hier op een doordeweekse dag een gesloten deur aantreffen. 'Het is toch van de zotte!', geeft een duidelijk geïrriteerde pensionado aan zijn vrouw te kennen. 'Die boel is gesubsidieerd, maar zomaar even terecht kunnen voor een kopje koffie of een glas wijn? Vergeet het!'

Gratis historische wandelingen

Stella van Heezik, hoofd communicatie en fondsenwerver bij Stadsherstel Amsterdam, verwijst het idee dat Paviljoen Puur bestaat dankzij gemeenschapsgelden resoluut van de hand. 'Het maakt weliswaar deel uit van de Stelling van Amsterdam, maar de bijdragen van Stadsherstel, de provincie en Europa zijn besteed aan zaken als de renovatie van de fortwachterswoning en de nabijgelegen bunkers, het herstel van de singelweg en de hekwerken, het terugbrengen van de betonbeddingen en het creëren van een plek waar de ringslang kan vertoeven', aldus Van Heezik. 'Aanvankelijk was het plan de stelling, die

bij Unesco op de Werelderfgoedlijst staat, een gesloten bolwerk te houden. Maar uiteindelijk kozen we toch voor een publieksvriendelijke opzet. Je mag elke dag op het terrein lopen en op zondag kan je gratis mee met gids John Cuijpers, voorzitter van de Historische Kring Diemen. Tijdens een wandeling vertelt hij honderduit over wat vroeger het harnas van Amsterdam was.'

De belangstelling hiervoor valt echter heel erg tegen. Net zoals voor andere evenementen die worden georganiseerd in het opvallende, met duurzaam cederhout beklede gebouw. Van Heezik: 'Het is toch bijzonder dat op de gratis theateervoorstellingen met Pip & Pelle, aangekondigd in het *Noordhollands Dagblad*, *De Gooi & Eemlander* en *De Brug*, maar zo'n tien à vijftien mensen komen. En dat terwijl IJburg toch heel kinderrijk is.' Stella van Heezik ziet de locatie als een moeilijke plek. 'Te afgelegen', zegt ze. 'We hebben er erg lang over gedaan een huurder te vinden. Het liefst hadden we er gewoon een restaurant gehad, maar de paar mensen die er komen, leveren te weinig op om personeel van te kunnen betalen.'

Vol gereserveerd

Van maandag tot en met zaterdag is de ronde constructie dus alleen geopend voor exclusieve verhuur, op zondag zijn spontane bezoekers welkom. Toch is het dan nog geen goed idee om er onaangekondigd te verschijnen. 'Wilt u zeker zijn van een plekje, neem dan contact met ons op voor een reservering', vermeldt hun website. Op diezelfde site blijkt al gauw dat je veelal tussen 12 en 14 uur welkom bent voor een kopje

'Wilt u zeker zijn van een plekje, neem dan contact met ons op voor een reservering'

thee of koffie met taart, een lunch of een borrel, maar dat het paviljoen daarna weer vol is geboekt.

'Wat zullen we doen?', vraagt een wielrenster haar partner, op een van de mooie zondagen in augustus. Haar blik is gevestigd op een bord dat bij de ingang op de grond ligt. 'Welkom bij Paviljoen Puur!', staat erop. 'Vandaag is ons terras tevens geopend tot 16.00 uur. Helaas zijn we binnen vol gereserveerd.'

De man schudt zijn hoofd. 'Zie je ons al zitten tussen al die chique geklede lui daar? En hoor je al die joelende kinderen? Kom, we gaan verder.' Hij klikt zijn voet met de wielrennersschoen in het pedaal van zijn racefiets, zet af met zijn andere been waardoor de fiets begint te rollen. Hij zit al op het zadel als zijn partner zijn voorbeeld volgt. ◀

www.paviljoenpuur.nl

Het Plastic Madonna-project zit in een nieuwe fase. Initiatiefnemer en bedenker, kunstenaar Peter Smith, onthulde op 8 juni samen met zijn team het 3D-geprinte prototype van 1,2 meter in Fab-City op het Java-eiland. Niemand minder dan actrice Thekla Reuten stond met haar pasgeboren baby model voor het beeld van moeder en kind.

TEKST: SIMONE SLOTBOOM FOTO'S: PETER SMITH EN JOS VAN ZETTEN

De fase waarin petflessen verzameld werden, is achter de rug en de fondsenwerving om de realisatie van het twaalf meter lange beeld mogelijk te maken, loopt. Door mensen te vragen één flesje te doneren, kreeg Stichting KLEAN (Klagen Loont Echt Absoluut Niet) er honderdduizend, met een gezamenlijk gewicht van 2000 kilo, evenveel als er elke tien seconden in de oceaan belandt. Nu heeft de stichting een flink bedrag nodig om met het gerecyclede plastic van de ingezamelde flesjes het grote beeld te kunnen printen. En weer is een klein beetje voldoende voor een groots resultaat. De komende tijd verzorgen de vrijwilligers van de stichting lezingen op diverse locaties en reist het miniatuurbeeld mee.

Plastic soep

Peter verkondigt de boodschap van de stichting met hart en ziel. 'Tachtig procent van het plastic dat in de oceaan drijft, is afkomstig van land. Het grootste gedeelte daarvan is zwerfafval. Deze plastic soep dringt onze voedselketen binnen en geven wij door aan volgende generaties.

Thekla Reuten stond samen met haar pasgeboren baby model voor de Plastic Madonna.

De Wereld van Zwerfvuil, gemaakt van zesduizend gekleurde petflesjes.

Kleine beetjes maken het verschil

Plastic vergaat namelijk niet, maar breekt af in steeds kleinere stukjes tot ze niet of nauwelijks meer waarneembaar zijn. Organismen en dieren eten de stukjes en de chemicaliën die bij de fabricage zijn gebruikt. Zo komt het in de voedselketen terecht en belandt het uiteindelijk op ons eigen bord. Inclusief de pesticiden die in zee zijn beland en die door de deeltjes plastic als een magneet worden aangetrokken. De oplossing is heel eenvoudig, zo simpel dat het bijna niet te geloven is: als één op de vier mensen dagelijks één stukje zwerfafval oppakt, is Nederland binnen een paar dagen schoon en stopt de aanwas van plastic vanuit Nederland in zee. Wereldwijd geldt dit ook.'

Je heft een vingertje en krijgt een middelvinger terug

Peter legt uit waar het probleem in zit: 'Mensen geloven dat je er niets aan kunt doen. En dat jouw ene plastic zakje of flesje geen verschil uitmaakt. Door die overtuiging komt er alleen al jaarlijks acht miljard kilo plastic vanaf land bij. Van straat naar sloot naar rivier met als eindbestemming: de oceaan. Met dure technieken moet al het afval uit zee gefilterd worden. En de al even kostbare overheids campagnes om mensen te overtuigen om niets op straat te gooien, blijken evenmin effectief. Je heft een vingertje en krijgt een middelvinger terug', aldus Peter. 'Mensen denken dat het geen zin heeft, maar als alleen al alle ouders in Nederland die voor hun kinderen een leefbare planeet wensen dagelijks één stuk plastic oprapen, een moeite van niets, ruimen ze gezamenlijk elke minuut twaalfduizend kilo op. En laat dat nu net de hoeveelheid zijn

die er elke minuut in de oceanen bijkomt. Dat kleine beetjes geen verschil maken, is dus het verkeerde geloof.'

Symbolisch

'Het beeld van Madonna met kind aan de borst symboliseert niet alleen hoe eenvoudig afval via ons voedsel doorgeven wordt aan de volgende generatie, maar verwijst ook naar geloof. Niet zozeer religie, maar het geloof dat kleine dingen groot worden en dat beetjes het verschil maken. Omdat we met zovelen zijn, is de gecombineerde kracht van het individu ongelooflijk groot.'

Volgens Peter verwoordde Einstein het al treffend: 'De wereld zal niet vernietigd worden door mensen die kwaad doen, maar door hen die toekijken en niets doen.'

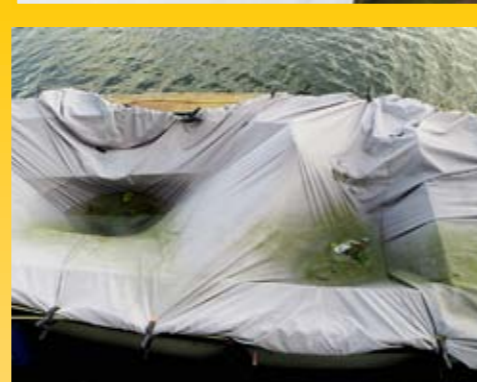
Magnum opus

Vijf jaar geleden raapte Peter voor het eerst een stukje zwerfafval op en sindsdien doet hij dat dagelijks. Gewoon omdat het goed voelt. Van alle verzamelde flesjes creëerde hij in 2012 al een prachtig kunstwerk: De Wereld van Zwerfvuil, een enorme globe van 6000 gekleurde petflesjes die 's nachts van binnenuit verlicht werd. In z'n eentje kon hij niet genoeg blauwe en groene flesjes vinden om het werk af te maken, dus vroeg hij hulp. En wat bleek? Mensen waren graag bereid om flesjes op te rapen voor een kunstenaar die zijn wereldbol niet afkreeg, maar niet voor een schonere aarde. En dus ging Peter door. Op 8 september 2013 kreeg hij het idee voor de Plastic Madonna en drie jaar en negen maanden later was het prototype een feit. En al dacht hij eerder dat de vijf meter hoge en brede in het IJ drijvende en daarna door Nederland rondvarende globe zijn Magnum opus zou zijn, de Plastic Madonna blijkt een nóg ambitieuzer project dat zelfs internationaal aanslaat.

Beelden zeggen meer dan getallen en woorden, zo weet Peter. Het visueel maken van de plastic soep en de gevolgen ervan werkt. Net als het goede voorbeeld geven. Zien oprapen, doet oprapen. Een restafval opruimen voelt gewoon goed. Iedereen die ermee begint, blijft het doen. Eén individu kan een zee van mensen inspireren en zo onze zeeën opschonen. ◀

www.plasticmadonna.com
www.stichtingklean.nl

GEFOTOGRAFEERD DOOR DE REDACTIE

TEKST: NINA TER BEEK
STICHTING REGENBOOG
NTBEEK@DEREGENBOOG.ORG

Lieve Amsterdammer

Als deze IJopener verschijnt, is ie net afgelopen: de Week tegen Eenzaamheid. Of zoals wij hem in Amsterdam noemen (omdat we niet echt fan zijn van het stigma eenzaam): de Lieve Amsterdammer week! Een week waarin Amsterdamse zorgorganisaties zich verenigen om aandacht te vragen voor de 65.000 extreem eenzame Amsterdammers. Iets met taboes doorbreken, mensen vertellen wat er aan de hand is en wat je ergegen kunt doen. We proberen dit vooral op leuke manieren te doen.

Zo was er gisteren een lunch in de Goodwillburgh, een verzorgings- tehuis voor ras-Amsterdammers vlakbij het Waterlooplein. 35 Amsterdamse ouderen van dagen lunchten met 20 leerlingen van het Metis Montessori uit Zuidoost. De leerlingen aten mee in het kader van burgerschap en de ouderen waren geselecteerd omdat ze verder zo immobiel waren dat ze nooit meegingen met andere activiteiten. Een geweldige combinatie!

Nadat ik samen met een collega ruim vijftig bordjes, glazen, servetjes en bestekjes heb klaargelegd in de prachtige binnentuin worden de ouderen gehaald. Schuchter komen de leerlingen daarna binnen. Als ik ze vertel dat ze per twee jongeren aan een tafel met vijf ouderen moeten gaan zitten, zie ik ze zichtbaar zenuwachtig worden. Al giechelend schuifelen ze naar een plekje. 'Vergeet je je niet even aan iedereen voor te stellen?', herhaal ik zeker tien keer.

Fast forward naar een half uurtje later. Aan elke tafel wordt druk gepraat. Onze kaartjes met daarop wat vragen worden gretig gebruikt.

Wie is of was jouw lievelingsmens? (Ramses Shaffy! Wie? Is hij van tv oizo? Is hij al dood?)

Uit wat voor gezin kom je? Broers, zussen, streng of juist niet? (Wow, zo groot?! Echt niet normaal hoor, zoveel kinderen, echt zielig voor uw moeder!)

Wanneer voelde je je voor het laatst alleen? (Ja, ik ook wel vaker dan eenmaal per maand hoor, daar hoef je echt niet superoud voor te zijn!)

Wat is je lievelingshobby? (Hé, ik kan ook schaken! Zal ik een keer langskomen om te schaken?)

Ik was van tevoren bang dat ik alleen maar smartphones zou zien, maar niets van dat. Ik zie jongeren van alle nationaliteiten gezellig kletsen met deze oude Amsterdammers die zo verlangen naar dit contact. Ik zie nummers worden uitgewisseld, ik hoor bulderende lachsalvo's.

Eén mooi moment zal ik nog met jullie delen.

Twee leerlingen praten uitgebreid over wat hun lievelingseten is. Het ene luxegerecht na het andere komt ter sprake. Ik ben verbaasd dat ze überhaupt weten wat een crème brûlée is! Na een paar minuten draait een van de leerlingen zich om naar de gesoigneerde heer in pak die naast hen zit: 'Maar wat is uw lievelingseten dan meneer?!'

'Aardappelkroketjes!'

Eten verbindt. Dat weet ik zeker!

Opdracht voor deze week: nodig een niet al te bekend iemand uit voor een maaltje bij u thuis! Gewoon voor de gezelligheid en omdat u denkt dat deze persoon het wel kan gebruiken. Het is eigenlijk best wel makkelijk om een #lieveamsterdammer te zijn!

De Week tegen Eenzaamheid is onderdeel van de bewustwording campagne die 'Coalitie Erbij Amsterdam' het hele jaar door voert om kennis en kunde rond eenzaamheid te verbreden en te delen. De coalitie bestaat uit Amsterdamse organisaties zoals De Regenboog Groep, Hulplijn Amsterdam, Humanitas, Leger des Heils, Protestantse Diaconie, Rode Kruis en het Leger des Heils. Meer informatie over de Lieve Amsterdammer campagne vind je op: www.lieveamsterdammer.nl en www.facebook.com/LieveAmsterdammer

Een dat-dit-nog-bestaatgevoel

Ken je dat: net op het moment dat je denkt alles precies voor elkaar te hebben gaat, er iets mis waardoor je hele planning in het water valt? Zo'n misser uit onverwachte hoek die zomaar een hoop stress kan veroorzaken? Mij overkwam het een paar weken voor de zomervakantie.

TEKST: NATANJA DEN BOEFT

Aan alle kanten druk: werk, school, vakantie en oppas voor de poes regelen. Whappt mijn man: 'Sorry schat, heb de auto uitgeleend en nu zijn de autopapieren kwijt.' Kwijt als in onvindbaar, want de lener had ze even op het dak van de auto gelegd en was vervolgens weggereden. Hij heeft ongetwijfeld gezocht en is wel drie keer langs zijn route heen en weer gefietst maar het mocht niet baten. Ik had zo iets nog niet eerder bij de hand gehad. Leve internet en instanties die het makkelijker maken natuurlijk, en eerlijk is eerlijk: het was niet moeilijk om de papieren op tijd te vervangen.

Ongeveer een week later – alles was weer zo goed als op orde – viel er een envelop in de bus met mijn naam er handgeschreven op. Op zich al leuk want dat is de laatste jaren nogal een schaarse gebeurtenis. In de envelop trof ik een brief van Bureau Gevonden Voorwerpen. Ze hadden 'iets' wat mij mogelijk toebehoorde en of ik langs wilde komen. Tuurlijk tuurlijk!

Deze gemeentelijke dienst zit in een klein, onooglijk kantoor in de Korte Leidsdwarstraat, als een vreemde eend tussen veel toeristengedoe. Binnen vallen vooral de grote houten borden met sleutels op, er hangen honderden bossen, keurig verdeeld per vindweek. Van simpele fietsleutels met of zonder prachtige sleutelhanger tot hightech autosleutels, het hangt er allemaal. Ik stel me de verhalen erachter voor, de momenten van leed, het ongemak, de lange nachtelijke wandeling naar huis, de boze moeder...

Ik laat mijn brief zien aan de zeer vriendelijke medewerkster. Ze vraagt of ik een idee heb wat er van mij gevonden zou kunnen zijn. Zonder antwoord op die vraag zal mijn 'iets' niet tevoorschijn worden gehaald!

Gelukkig slaag ik en al gauw ligt het mapje autopapieren tussen ons op de balie. Na nog wat papierwerk kan ik het in mijn zak steken. Tijdens het invullen van die papieren – wat buiten mijn blikveld gebeurt – heb ik ruim de tijd rond te kijken. Louter vrouwen werken er die dag en aan het dichtsbijzinde bureau is een van hen met een soort engelengeduld aan het uitzoeken wie de eigenaresse van een zachtroze agenda zou kunnen zijn. Blaadje voor blaadje gaat ze door het geval. Ik hoop dat ergens een tienermeisje ook een brief in de bus vindt dat er 'iets' van haar is gevonden.

Met mijn papieren veilig in mijn tas ga ik de straat weer op. Wat een plek, wat een verhalen, wat een baan – ik denk het allemaal door elkaar als ik buiten sta. Een beetje beduusd en dankbaar, zo'n dat-dit-nog-bestaatgevoel en alsof ik even in een roman van Voskuil heb verkeerd. ◀

Ben je iets kwijt, of heb je juist iets gevonden, of zelfs heb je iets gevonden wat je wilt houden?

Bureau Gevonden Voorwerpen, Korte Leidsdwarstraat 52, tel. 020 - 2510222
<https://www.amsterdam.nl/contact/gevonden-voorwerpen>

ADVERTENTIE

gelderland artifort leolux montis pastoe spectrum stokke/variër gispren 412

beukenplein 23 amsterdam 020 6656310 www.janvanbeek.nl

TEKST: TINEKE KALK

Een diverse oogst

Het lijkt goed te gaan met de uitgeverijbranche. Niet alleen verschijnen er weer veel meer boeken, ook krijg ik de recensie-exemplaren weer op papier aangeleverd terwijl ik het tijdens de crisis vaak moest doen met pdf's. Niet alle hier besproken boeken hadden wat mij betreft uitgegeven hoeven te worden. Maar dat is een kwestie van smaak.

Stadskinderen

Ruimte maken voor opgroeien luidt de ondertitel van het boek *De nieuwe generatie stadskinderen* dat Lia Karsten en Naomi Felder hebben geschreven. In totaal 42 ouders en hun kinderen in Rotterdam en Amsterdam (onder andere in De Indische Buurt) hebben meegewerkt aan het onderzoek. De gezinnen werden onderverdeeld in families met hoog opgeleide ouders die beiden een baan hebben, de sociale minima zonder werk en de sociale stijgers. Daarvan bestaat het merendeel uit tweede generatie migranten die een opleiding op middelbaar niveau hebben gevolgd en vaak allebei een baan hebben.

Voor de hoogopgeleiden is het wonen en werken in de stad een bewuste keuze. In hun buurtje kennen ze de burens en in de weekends bezoeken ze samen met de kinderen, met de auto of met de fiets, leuke, educatieve en culturele bezigheden in de stad. De minima en hun kinderen hebben vaak geen fiets, komen zelden in de stad, laat staan dat ze gebruik maken van het culturele aanbod. Meestal komen ze niet verder dan hun buurt, die vaak als onveilig wordt beleefd, waardoor ouders hun kinderen

zo veel mogelijk thuis houden. Bij de kinderen van de sociale stijgers is er meer fysieke en sociale mobiliteit. Contacten tussen kinderen van de hoogopgeleide, werkende ouders en de sociale minima zijn nihil; de tweedeling in de maatschappij is ook hier zichtbaar.

Voor alle kinderen geldt wél dat de stad te weinig rekening met hen houdt. Hun belangen dreigen voortdurend het onderspit te delven als het gaat om de verdeling van de schaarse stedelijke ruimte (zie ook mijn artikel over de fietsbrug op Sporenburg, pagina 8). Aan het einde van hun boek komen de auteurs met allerlei suggesties hoe we de stad veiliger kunnen maken voor kinderen, zodat hun zelfstandige bewegingsvrijheid vergroot wordt.

Lia Karsten en Naomi Felder: *De nieuwe generatie stadskinderen*. Ruimte maken voor opgroeien. Uitgeverij Nai010, Rotterdam, 2016. ISBN: 978-94-6208-290-8. 224 pagina's / € 29,95

Filosofie in Amsterdam

De schrijvers van het boek *Filosofie in Amsterdam* zijn leerlingen van 5 vwo van het Berlage Lyceum, die samen een filosofieklas volgden. Konden ze geen studiereis naar Istanboel maken, vroegen ze hun docent? Andere scholen, zo hadden ze gehoord, organiseerden dergelijke reizen. Alleen hun school kon dat niet financieren. Zo ontstond het idee om hun reis bij elkaar te schrijven.

In het boek wordt een plaats of gebouw in Amsterdam verbonden met het gedachtegoed van een bepaalde filosoof, bijvoorbeeld de Nederlandsche Bank met de uitspraak van de Duitse filosoof Arthur Schopenhauer die beweerde dat 'geld het menselijk geluk in abstracto [is]'. Het knappe van het boek is dat, hoewel de hoofdstukken erg kort zijn, meestal maar twee bladzijden, de complexe stof met adequate voorbeelden en prikkelende vragen je tot nadenken aanzet.

Aan het einde is een quiz opgenomen met ethische vragen zoals 'hoe zou je een goed persoon omschrijven?' tot theoretische vragen als 'weet je zeker dat bananen echt geel zijn?' om erachter te komen welke filosoof je eigenlijk bent. Daarbij kan blijken dat je meer een Epicurus bent dan een Kant, meer een Descartes dan een Spinoza. De moeite waard om te onderzoeken, zou ik zeggen.

5 vwo Filosofie Berlage Lyceum: *Filosofie in Amsterdam*. A.W.Bruna Uitgevers B.V., Amsterdam, 2016. ISBN: 9789044983647. 94 pagina's / € 14,95

Een leuk leven

In het boek *Ga hosselen, geld verdienen door ondernemend te leven* wordt de lof gezongen van society 3.0, waarin je geen onderneming hebt maar er een bent. Een gemengd bedrijf wel te verstaan, waarbij je je eigen snoezige cupcakeslijn of die leuke met sloophout in elkaar getimmerde wiegies op internet combineert met gastvrouw/-man spelen in je Airbnb hotelletje, om tussendoor wervende reclameteksten te produceren of foto's te maken voor de start-up bedrijfjes van je vrienden.

Of onder dit glamourachtige, vrije bestaan

ook 's ochtends om zes uur kranten bezorgen, een paar uurtjes patat bakken in de snackbar en vervolgens 's avonds nog even in een moordend tempo kantoren schoonmaken valt, vraag ik mij af. In hoofdstukken als 'Geld verdienen als levenskunst' en 'Creatief met kapitaal' en het advies om een parse koe te worden oftewel geen trendvolger maar trendsetter, bezingt de auteur het afscheid van de 'ren-je-rot baan van 9 tot 5 uur'. Als het niet zo society 0.0 was, zou ik zeggen: zorg er in dit geval wel voor dat je een partner aan de haak slaat die wel een vaste baan en pensioen heeft. Hoewel... gaat het mis en moet je om het geld bij elkaar blijven, dan heb je pas écht een rotleven!

Jeanine Schreurs: *Ga hosselen, geld verdienen door ondernemend te leven*. Uitgeverij Haystack, 2016, Zaltbommel. ISBN 9789461261724. 176 pagina's / € 18,50

duidelijk dat een brug die Noord met bijvoorbeeld het Java-eiland verbindt technisch al lang mogelijk is. Steden als Rotterdam, Nijmegen, Dordrecht, Maastricht en Roermond hebben water van IJ-breedte, drukke scheepvaart, schepen hoger dan tien meter en tóch een brug. Om over buitenlandse steden nog maar te zwijgen. Ook het argument dat de brug te hoog wordt voor fietsers ontkracht de schrijver in dit boek.

De belangrijkste weerstand tot nu toe komt echter volgens hem uit de hoek van de maritieme lobby: van havenmeesters, Rijkswaterstaat, de Passengers Terminal en de veren van het GVB. En niet te vergeten van de Amsterdamse burger zelf die zo geïndoctrineerd is dat ook hij gelooft dat een brug een wild idee is, een utopie. Anders zouden die miljoenen die nu opgepropt op de ponten staan hun stem toch al lang verheven hebben, zo verzucht Bas Kok.

Maar nu het er naar uitziet dat onder druk van de projectontwikkelaars van de Sluisbuurt er

een fietsbrug komt van Sporenburg naar het Zeeburgereiland, om de verkoopbaarheid van de woningen te verhogen (zie pagina 8), zou je je kunnen voorstellen dat een fietsbrug met het Java-eiland één van de voorwaarden gaat worden van de projectontwikkelaars van het gebied rondom Stork.

Of de bewoners van het rustige Java-eiland dat zullen toejuichen, is natuurlijk nog de vraag.

Overbruggen

Hoe leuk het boek *Oerknal aan het IJ, de geschiedenis van Amsterdam gezien vanuit Noord* van Bas Kok ook is, ik bespreek het hier alleen maar vanwege het hoofdstuk 'De geschiedenis van geen brug'.

De auteur maakt

Bas Kok: *Oerknal aan het IJ*. Olivia media, Amsterdam, 2016. ISBN: 9789082457506. 221 pagina's / € 19,50

Domweg gelukkig in je eigen buurtje

Met sommige uitgaven ben je snel klaar, zoals de *Architectuurgids Oost: Oostelijk Havengebied*, een tweetalige uitgave (Nederlands en Engels) van architectuurcentrum ARCAM.

Kopen dit handzame boekje met uitklapbare kaart en op elke pagina wel foto's van de architectonische hoogstandjes uit het verleden en heden!

De vier besproken wandel- en fietsroutes zijn erg leuk om samen met (al dan niet betalend) bezoek te doen of op een maandagochtend in je eentje, domweg gelukkig in je eigen buurtje.

Y. de Korte met bijdragen van I. Hendriks, D. Wendt en R. Bleumink), BAC met bijdrage van W. Key en M. Peters en archiour van P. Vlok: *Architectuur gids Oost: Oostelijk Havengebied* (tweetalig). Uitgeverij ARCAM, Amsterdam, 2016. ISBN: 978-90-820543-40-7. 44 pagina's / € 7,50

ADVERTENTIES

BOEKHANDEL van Pampus

Een eigenzinnige winkel met een groot aanbod literatuur en kinderboeken. Daarnaast vindt u er veel over filosofie, yoga, poëzie en natuurlijk de geschiedenis van het Oostelijk Havengebied; verder Art House dvd's, yoga-hulpmiddelen, een OV-chipkaart oplader en prettige zitjes voor een goede koffie of thee.

KNSM-laan 303 | 020-419 30 23 | open van dinsdag t/m zondag | info@boekhandelvanpampus.nl

Javastraat 137 AMSTERDAM

ADVERTENTIE

STICHTING STEUNFONDS BUURT- EN JONGERENWERK AMSTERDAM

fonds voor sociale initiatieven

Ons steunfonds ondersteunt kleinschalige projecten in Amsterdam. Wij verwachten dat deze projecten een buurt leefbaarder maken en dat zij contacten tussen buurtbewoners (individuen, bedrijven, organisaties) tot stand brengen en verstevigen. Uw project is een enthousiasmerend en vrolijk voorbeeld voor anderen.

Wie een inspirerend idee heeft, maar te weinig geld om te starten, kijkt voor informatie en mogelijkheden op onze website of neemt contact met ons op.

Deze kleinschalige projecten hoeven niet aan alle voorwaarden en criteria te voldoen. De aanvrager of het project moet wel rechtspersoonlijkheid bezitten.

www.steunfondsamsterdam.nl
e-mail: info@steunfondsamsterdam.nl

Stichting Steunfonds BJA
p/a Orionstraat 205
1622 BR Hoorn

Ramses Shaffy Huis voor oudere kunstenaars

Als je je hele leven aan de kunst hebt gewijd en je wordt ouder, dan is het niet vreemd dat je met gelijkgestemden onder één dak zou willen wonen. Liesbeth List en Ed Cools besloten zich in te zetten voor een wooncomplex voor deze groep.

TEKST EN FOTO: LIDA GEERS

Zangeres Liesbeth List en Ed Cools, voormalig directeur van het Dr. Sarphatiehuis, waar Ramses Shaffy de laatste jaren van zijn leven woonde, kwamen tot de conclusie dat er in Amsterdam niet iets was als het Rosa Spierhuis in Laren. Een wooncomplex voor kunstenaars om oud te worden in een omgeving waar zij zorg krijgen en de faciliteiten hebben om hun beroep te blijven uitoefenen. Het bleek niet eenvoudig zo'n onderkomen te realiseren.

Toen kwam Bernadette Zevenhuizen met haar Proud Project in het vizier. Bernadette is communicatiedeskundige en besloot dat een andere kijk dan de gangbare 'oud, een beetje achterlijk of te hip' op de ouderen van nu broodnodig is. Middels haar bureau Stijl No7 werd een aantal ouderen geïnterviewd en gefotografeerd. Met het idee om een salontafelboek met als titel *Proud* uit te geven. Voor de realisatie werden sponsors gezocht.

Zo kwamen Ed Cools en Bernadette met elkaar in contact. Bernadette: 'Op 12 mei 2012 zat ik met Ed Cools bij Liesbeth List op de bank te brainstormen en plannen te maken om een huis voor oudere kunstenaars en artiesten te realiseren in Amsterdam. Hoe het huis moest gaan heten, daar waren we vrij snel uit. Het 'Ramses Shaffy Huis' leek ons een goed idee. Wat het moest gaan worden ook. Een appartementencomplex waarin oudere kunstenaars kunnen

wonen, werken, exposeren, met elkaar communiceren en de zorg krijgen die nodig is. Daarnaast is het belangrijk dat het ook een podium kan bieden aan jongere kunstenaars. We namen contact op met wethouder Erik van der Burg, die het een goed plan vond en een ambtswooningsgesprek organiseerde. Het balletje ging rollen. Vervolgens moest er een locatie gevonden worden en geld gegenereerd.'

Gelukkige ontmoeting

Bernadette, die samen met Ed Cools van die tijd af aan het roer stond van de hele onderneming, vertelt dat ze heel wat locaties bezochten. De één was te klein, de ander te duur of ongeschikt. Bernadette en Ed waren gecharmeerd van een locatie in de Hallen in West. Maar daar bleef het volgens Bernadette bij. Twee jaar later was het nog steeds alleen een plan. Er volgde veel publiciteit waardoor Bernadette en Ed vaak werden uitgenodigd om het verhaal over het Ramses Shaffy Huis te vertellen in seminars en workshops. Daar schoot ze voor haar gevoel verder niets mee op, hoewel iedereen het een prachtig plan vond.

Tijdens een van de seminars kwamen Bernadette en Ed in contact met de CEO van woningcorporatie Stadgenoot, Gerard Anderiessen, die vertelde dat Stadgenoot in het Oostelijk Havengebied een wooncomplex aan het bouwen was,

waarvan een deel mogelijk gebruikt kon worden voor het Ramses Shaffy Huis. Met nog steeds de mooie plek in de Hallen in het achterhoofd besloten Bernadette en Ed toch maar eens een kijkje te gaan nemen op de Oostelijke Handelskade. En dat viel alles mee, zij het dat Bernadette er enige tijd voor nodig had om de charme en de voordelen van de plek te zien.

Op de begane grond worden een sociëteit en een aantal ateliers gebouwd. De eerste en tweede etage worden als woongedeelte ter beschikking gesteld aan het Ramses Shaffy Huis met de restrictie dat de bewoners een mix van jong en oud is. De sociëteit, één of twee ateliers plus twee prachtige atriумы zouden op de eerste etage van het Ramses Shaffy Huis komen.

Rooskleurige toekomst

Plotseling ging alles heel snel. Er moesten bewoners worden gevonden. Er kwamen bestuurlijke zaken bij, zoals contacten met de gemeente, en er moest een fondsenwerving worden gestart voor de sociëteit en de ateliers.

Het werven van bewoners voor de 36 appartementen was vrij eenvoudig. Bernadette: 'Inmiddels heb ik een behangrol vol met VIP's, zo noem ik de mensen die zich hebben aangemeld, maar waar we nu nog geen plekje voor hebben. Wachtlijst vind ik geen leuk woord. De laatste bewoner was een gehandicapte kunstenaar uit IJslaan, die in de Pijp woonde en die met zijn rolstoel

Bernadette Zevenhuizen in de in aanbouw zijnde sociëteit.

de deur niet meer uitkwam. Voor de mensen die zorg nodig hebben, is er een samenwerking met Zorggroep Amsterdam Oost, die zich deels in het Ramses Shaffy Huis gaat huisvesten. De bewoners, die inmiddels nu twee maanden in hun appartement wonen, vormen een heel bijzondere mix. Wij hebben al een bijeenkomst gehad met de bewoners en die was heel goed. De klik met de jongeren was er ook meteen. Wat we verder gaan doen, is nog niet helemaal uitgekristalliseerd. Duidelijk is dat we veel zelf gaan organiseren en dat de atriумы mogelijk ontmoetingsruimtes worden waar diverse culturele activiteiten zullen plaatsvinden. In de sociëteit komen een klein podium en de mogelijkheid tot exposeren.'

Bernadette, die ook het vervoltraject op haar schouders heeft genomen, is heel enthousiast over wat tot nu toe gerealiseerd is. Zij weet natuurlijk wel dat het nog lang niet klaar is en dat er nog een lange weg te gaan is. Maar de toekomst voor het Ramses Shaffy Huis ziet er wat haar betreft rooskleurig uit.

www.ramsesshaffyhuus.nl

ADVERTENTIE

Zorggroep Amsterdam Oost

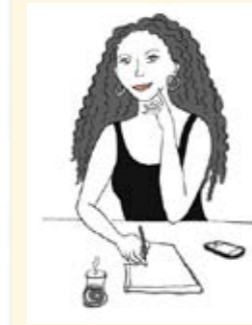
Logeren in het Flevohuis

Ouderen met dementie die thuis wonen, kunnen ook tijdelijk terecht in het Flevohuis:

- om de partner te ontlasten
- als de mantelzorg even wegvault
- ter overbrugging tot verhuizing

Meer weten? 020 592 54 20

www.zgao.nl

TEKST EN FOTO: SIMONE SLOTBOOM

Schijt

Een groep mensen wandelt over de KNSM-laan. Voor- en achteraan in de rij lijkt het een gewoon straatbeeld. Normale mensen die in de vooravond een wandelingetje maken over het eiland. Maar een dame in het midden maakt wel erg vreemde geluiden. Alsof ze niet helemaal spoort. Dan klimt een ander opeens bovenop een afvalbak en gaat op haar hurken erin zitten snuffelen. Een derde klautert op een paaltje langs de weg en lijkt te zitten poepen. Mijn mond valt wijd open. Als ik dichterbij kom, zie ik dat ze onder de witte smurrie zitten, net als de stoep. Mijn eerste gedachte is: die zijn vast niet helemaal goed. Zeker een dagje op stap onder begeleiding.

De buurvrouw die naast me loopt, roept: 'Nee hoor!' Oeps, kennelijk heb ik mijn gedachten hardop uitgesproken. En ze voegt toe: 'Die zijn hier elke avond. Volgens mij doen ze alsof. Een voorstelling of zo. Kijk zelf maar in het speeltuintje.'

En inderdaad staat daar op het grasveld een groot bord met de tekst: 'Gooi een ei!' Plus een rieten stoeltje en wat attributen. Nu snap ik er helemaal geen klap meer van. De groep is inmiddels Boekhandel van Pampus binnengegaan en uit mijn zicht verdwenen.

Maar dan zie ik een vreemd uitgedoste en volledig besmeurde man en vrouw knikkend richting het stoeltje huppen en ik ga erop af. Weer die rare klanken, maar nu duidelijker: 'Roekoe, roekoe.' Nu wil ik het weten ook. 'Wie zijn jullie en wat doen jullie hier?' Nog steeds knikkend en roekoe roepend, zegt de dame: 'Wij zijn duiven.' Oké... Kennelijk toch stapelgek dus.

Maar dan vertellen ze dat de voorstelling zo gaat beginnen. 'De Duiven' blijkt onderdeel van Eilandvariaties, een samenwerkingsverband tussen het Grachtenfestival en Over het

IJ Festival met een gezamenlijke muziektheaterroute over het KNSM-eiland. De route voert langs vier voorstellingen en vindt meerdere keren per dag plaats. Vanaf startpunt de Kompaszaal begeleiden de duifjes hun publiek over het eiland langs bijzondere plekken waarbij de geschiedenis van het Oostelijk Havengebied centraal staat.

En al snap ik nog steeds niet waarom ze duiven uitbeelden, feit is dat toneelgroep Mathilde er vol voor gaat. Geen moment vallen ze uit hun rol en begeleiden de deelnemers van de ene locatie naar de andere. Al schijntend en koerend. Af en toe stoppen ze onderweg voor een kleine scène. En toeschouwers mogen hen met eieren bekogelen totdat de duif 'dood' neervalt. Onder het motto: het is toch maar een smerige stadsduif.

De Duiven
Ze stelen je eten,
ze vallen je lastig,
ze nestelen zich,
Ze maken een enorme rotzooi.
Kutbeesten

De duif komt er niet goed vanaf dus. Geen symbool van vrede, vrouwelijkheid en moederlijkheid, eenvoud, verzoening, de Heilige Geest of de drager van de ziel, maar voor nu gewoon alleen een vieze scharrelaar.

Maar overtuigend uitgevoerd, is het zeker. De spelers transformeren zich volledig. Een stelletje losgeslagen gekken aan de wandel. Geen diepere betekenis, maar een aaneenschakeling van hilarische banaliteiten met vooral heel veel duivenpoep. Een kijkje in het chaotische leven van een duif. Dat is alles. Gewoon grappig.

Alhoewel? De voorstelling blijft toch hangen. Telkens als ik me even chagrijnig voel of het leven gaat niet zoals ik zou willen, dan kijk ik uit mijn slaapkamerraam en zie ik haar opeens weer zitten: de schijtende duifmevrouw. Koerend op het paaltje langs de weg. En dan schiet ik weer in de lach en denk: schijt!

20 t/m 29 oktober 2016

6^e CELLO BIENNALE AMSTERDAM

Muziekgebouw aan 't IJ & Bimhuis

De Cellisten:
 Nicolas Altstaedt
 Matthias Bartolomey
 Anner Bijlsma
 Jörg Brinkmann
 Albert Brüggen
 Maya Fridman
 Larissa Groeneveld
 Stjepan Hauser
 Jeroen den Herder
 Gregor Horsch
 Monika Leskova
 Pepijn Meeuws
 Antonio Meneses
 Ivan Monighetti
 Daniel Müller-Schott
 Jan Bastiaan Neven
 Jelena Očić
 Aurélien Pascal
 Jérôme Pernoo
 Bruno Philippe
 Raphaël Pidoux
 Ella van Poucke
 Jean-Guihen Queyras
 Jonathan Roozeman
 Timora Rosler
 Martti Rousi
 Alexander Rudin
 Kian Soltani
 Anton Mecht Spronk
 Julian Steckel
 Luka Šulić

Torleif Thedéen
 Geneviève Verhage
 Emile Visser
 Michiel Weidner
 Alisa Weilerstein
 Pieter Wispelwey

De orkesten en ensembles:
 2CELLOS
 Amsterdam Sinfonietta
 Atlas Ensemble
 Artvark Saxophone Quartet
 BartolomeyBittmann
 Biennale Cello Band
 Cappella Amsterdam
 Celloctet Amsterdam
 Die 12 Cellisten der Berliner Philharmoniker
 Nederlands Philharmonisch Orkest
 Orkest van de 18^e Eeuw
 Orkest van het Conservatorium van Amsterdam
 Ragazze Quartet
 Residentie Orkest Rotterdam
 Philharmonisch Orkest
 Score Collective
 Slagwerk Den Haag
 Zapp4

Amsterdam

de Pianotemmer
 stemmen onderhoud reparatie restauratie

HANS KRAMER | +31 (0)6 40 06 69 37 | KNSM LAAN 756E

SINDS 1991 | WWW.PIANOTEMMER.NL

De straat, het feest en het vuil

TEKST EN ILLUSTRATIE: NEELTJE WIEDEMEIJER

Er was weer de Food Night, een commercieel gebeuren dat dit jaar opnieuw werd gecombineerd met het Indische Buurt festival. Op het festival presenteren verschillende welzijnsinstellingen en buurtinitiatieven zich en is er wat vertier voor kinderen.

Dit buurtfestival vond plaats op het Javaplein ten noorden van de Molukkenstraat. De Javastraat was toebedeeld aan de foodnight. Het festival duurde van 15 uur tot 18 uur. De Food Night ging door tot laat in de avond.

Voor het buurtfestival was Pantar ingehuurd om het plein schoon te maken na afloop. Dat kostte 750 euro. De Food Night had een goedkopere oplossing. Dat bleek.

Niets werd schoongemaakt. De bewoners werden getraakteerd op een avond met geluidsoverlast en een zondag met een smerige straat, in een buurt waar ratten toch al een voortdurende zorg zijn. Op maandag kwam de gemeenteroeping. De boete bedraagt 500 euro. Pure winst voor de organisatoren van de Food Night.

De kosten liet men aan de bewoners.

DE OPENBARE WERKPLAATS.NL

www.openbarewerkplaats.nl

OSTEOPATHIE

WWW.PRAKTIJKVOOROSTEOPATHIE.NL
 06-29240432

Architectuurwandeling

Ontdek op zondag 13 november het Oostelijk Havengebied onder leiding van een ervaren architect-gids. Tijdens de twee uur durende wandeling hoort u alles over de geschiedenis, de stedenbouwkundige ontwikkelingen en de bijzondere gebouwen op de eilanden Borneo, Sporenburg, Java en KNSM.

Tijd	11.00 - 13.00 uur,
Startpunt	RJH Fortuynplein, voor het BAC.
Kosten	volwassenen € 7,50 kinderen vanaf 10 jaar € 5
Aanmelden	rondleidingen@bac-amsterdam.nl

Na de wandeling is er de mogelijkheid de tentoonstellingen in het BAC te bezoeken. Voor aanvullende informatie zie onze website <http://www.bac-amsterdam.nl/rondleidingen-en-informatie/>

Het Borneo Architectuur Centrum (BAC) is in het Oostelijk Havengebied de centrale ontmoetingsplaats voor toeristen en bewoners, werkenden en studenten, scholen en andere geïnteresseerden. Het BAC geeft informatie, workshops, lezingen, rondleidingen en tentoonstellingen over architectuur en stedenbouw.

Losgaan en mijmeren

SAMENSTELLING: NATANJA DEN BOEFT

Herfst alweer, oogsttijd en volgens de chinezen tijd voor loslaten en naar binnen kijken. Op een druilerige dag voor een mooi schilderij staan en het leven overdenken bijvoorbeeld, of helemaal uit je dak gaan bij goede muziek en alle spanning uit je lijf trillen.

Dat laatste kun je ook dit jaar weer bij ADE, het dancefestival dat het grootste clubfestival ter wereld is geworden met 300 gebeurtenissen en 2000 (!) DJ's. Er is uiteraard te veel om op te noemen, dus vermelden we hier alleen de website en moedigen we iedereen aan daar eens op te kijken. Want wie bij dance en elektronische muziek denkt aan jong en wild zit er naast. Naast heel veel muziek – soms om te dansen, soms om zittend naar te luisteren – heeft het programma ook films, lezingen en tentoonstellingen.

www.amsterdam-dance-event.nl
 Zin in een feestje in Oost? Met Mik zette alvast de beste feestjes voor je op een rij:
<http://inamsterdamoost.metmik.nl/agenda>

Voel je toch meer voor mijmeren bij beeldende kunst? Dan naar het Scheepvaartmuseum. In de tentoonstelling Drijfveer vindt je naast topstukken als Gezicht op het IJ en Amsterdam een grote verzameling scheepsobjecten, samengekomen dankzij de sociologische verzamelwoede van individuen.

Scheepvaartmuseum, Kattenburgerplein 1
 t/m 2 juli 2017, dag 9-17 uur
 € 15 / € 7,50 / gratis

In het Tropenmuseum een tentoonstelling over de Boeddha. Het museum stelt zich de vraag wat het leven van deze spirituele leider zo razend intrigerend maakt en waarom we massaal voor zijn portret of beeld vallen. Met ruim 500 boeddhistische centra in ons land geen vreemde vragen. Wat weet jij eigenlijk over dit icoon?

Tropenmuseum, Linnaeusstraat 2
 t/m 29 jan 2017, di-zo 10-17 uur
 € 15 / € 8 / € 2 / gratis

De 7 Provinciën
 design • bouwkundig ontwerp • uitvoering • bemiddeling o.g.

De specialist voor dakterrassen, rvs leuningen, balustrades, trappen, verbouwingen en dakopbouwen. Wij werken vanaf 'creatief' concept tot en met volledige uitvoering, en bouwen altijd duurzaam.

www.ydesign.nl 020-419 39 38 KNSM laan 867 1019 LK Amsterdam

Nieuwe Wet Doorstroming Huurmarkt geen reden voor ontbinden oude contracten

Op 1 juli 2016 is een nieuwe wet van kracht geworden, de Wet Doorstroming Huurmarkt. De mogelijkheden tot tijdelijke verhuur zijn hiermee verruimd. De termijn wordt nu maximaal twee jaar voor zelfstandige en maximaal vijf jaar voor onzelfstandige woningen.

Particuliere verhuurders mogen in alle gevallen tijdelijke huurcontracten van twee jaar aanbieden. Corporaties daarentegen mogen tijdelijke contracten alleen aanbieden aan bepaalde doelgroepen.

Ook wordt het mogelijk te koop staande huurwoningen tijdelijk te verhuren en wordt de 'diplomatenclausule' aangepast en verruimd, waardoor een woning bij afwezigheid van de eigenaar/huurder tussentijds verhuurd kan worden, eventueel aan meerdere elkaar opvolgende huurders, totdat de eigenaar of eerdere huurder weer terugkeert naar de woning.

Al met al dus veel nieuwe mogelijkheden voor verhuurders. Maar let op! Een tijdelijk contract moet aan verschillende voorwaarden voldoen

om echt tijdelijk te zijn. Bovendien geldt de nieuwe wetgeving alleen voor contracten die zijn afgesloten na 1-7-2016. Wij krijgen signalen dat sommige verhuurders hun (kamer-)huurders een nieuw (tijdelijk) contract aanbieden gebaseerd op de nieuwe wet. Huurders zijn in principe niet verplicht dit te tekenen!

Bij twijfel aan de rechtmatigheid van een tijdelijk contract, neem contact op met het Wijksteunpunt Wonen.

Spreekuur Wijksteunpunt Wonen IJburg

Naast ons reguliere spreekuur aan de Wittenbachstraat 36 houden wij sinds dit jaar ook wekelijks spreekuur op IJburg. U bent elke maandag van 9.30 tot 11.30 uur van harte welkom in het Gezondheidscentrum Haveneiland SAG, IJburglaan 727, voor al uw vragen over wonen, huren en kopen. Onze dienstverlening is kosteloos.

Kom naar Villa Bewust!

Villa Bewust aan de v.d. Vijverstraat 16-H is een pop-up demonstratiewoning waarin middels

interactieve rondleidingen, workshops en informatiebijeenkomsten bewoners geïnformeerd worden over hoe je met kleine gedragsveranderingen en simpele aanpassingen veiliger, gezonder, zorgeloos en energiezuiniger kunt wonen. Bewoners(-groepen) zijn van harte welkom voor een workshop, informatiebijeenkomst of interactieve rondleiding. Aanmelden kan via oost@villabewust.nl. Voor meer informatie, zie onze website: www.villabewust.nl.

Wijksteunpunt Wonen Oost
Wittenbachstraat 36
tel. 462 03 30
www.wswonen.nl/oost
oost@wswonen.nl

Inlooppreekuren Oost:
maandag 19-20 uur, woensdag 9-12 uur

Inlooppreekuur IJburg, Gezondheidscentrum
Haveneiland SAG, IJburglaan 727:
maandag 9.30-11.30 uur

ADVERTENTIES

VERF SIKKENS FLEXA LAMINAAT PARKET HOUT IJZERWAREN

MEUBELBSLAG DEUREN ZONWERING ZONNESCHERMEN

GEREEDSCHAPPEN SLEUTELS SCHUIFWANDEN KASTEN

DOE HET ZELF ALLES OP MAAT WITTENBURG

KASTEN OP MAAT met schuifdeuren
Dealer van:
RAFFITO - MW kasten - WEDEKA wandkasten
Erkend SIKKENS specialist - FLEXA dealer

Hout - Plaatmateriaal - Vloeren - Zonwering
Unieke OP MAAT ZAAG kwaliteit

Kom eens langs bij: **DOE HET ZELF WITTENBURG**
www.doehetzelfwittenburg.nl
Wittenburgergracht 103-113 - Tel. 020 622 40 65

SANITAIR OP MAAT ZAGEN LEVERING AN HUIS BOSCH

**Bij inlevering van deze coupon
10% korting op schuifdeuren**

Collectanten gezocht

Van 21 t/m 26 november organiseert het Nationaal MS Fonds de landelijke huis-aan-huiscollecte. Ieder jaar gaan er weer duizenden collectanten met een collectebus langs de deur om geld in te zamelen voor mensen met Multiple Sclerose (MS). Over de ziekte MS is nog veel onbekend. Zo weten we nog niet waardoor MS veroorzaakt wordt en hoe we het kunnen genezen.

Wil jij je ook sterk maken tegen MS?

Om de jaarlijkse collecte nog succesvoller te maken, zijn we op zoek naar nieuwe collectanten en coördinatoren. Een avondje collecteren kost maar 2 uur van je tijd. Hou je van regelen en organiseren en heb je ongeveer 10 uur over, dan kun je al aan de slag als collecte-coördinator. Kijk op de website www.mscollecte.nl voor meer informatie en meld je snel aan. Samen maken we ons sterk tegen MS.

www.kindertherapieamsterdam.nl

Praktijk voor kindtherapie
en ouderbegeleiding

ADVERTENTIES

compaan counseling
een persoonlijke aanpak

Praktijk voor stressbehandeling en psychosociale therapie

- coachen en counsellen met mindfulness
- lichaamsgerichte therapie
- focussen
- homospecifieke hulpverlening

www.stressbehandelingamsterdam.nl
info@stressbehandelingamsterdam.nl

Hélène van Bijnen
JF van Hengelstraat 30
1019 DC Amsterdam
06-40556196

Praktijk voor Reiki en Shiatsu

www.shiatsu-reiki.nl

(Rommel)Markt Eltheto

De afgelopen 4,5 jaar is de maandelijkse rommelmarkt uitgegroeid tot een heel gezellig buurtfeestje, dankzij vele vrijwilligers! Livemuziek, steeds meer kramen van buurtbewoners, fantastisch eten in LT: de mensen blijven komen. Op **zaterdag 29 oktober** komen broer en zusen Koolstrae spelen. Ze spelen de sterren van de hemel met een grote variëteit aan instrumenten. **Welkom van 12-15 uur Javastraat 118.**

We bieden ook andere activiteiten aan naast alle tweedehands spullen. Iemand verkoopt cupcakes en een ander Indische meeneem-maaltijden. Ook staat de hobbyclub er weer met prachtig breiwerk. Laat u verrassen!
Wilt u zelf een kraam? Hebt u spullen?
Mail naar emvr@s4all.nl
En volg:
www.facebook.com/elthetorommelmarkt/

Koken met Neeltje

Heksen in de herfst

TEKST EN ILLUSTRATIE: NEELTJE WIEDEMEIJER

En appels van het boompje in de tuin van mijn zus moesten dit jaar nu eens geoogst en verwerkt worden.

De appels zijn geplukt, gewassen en de klokhuizen en steeltjes verwijderd en in de keukenmachine tot moes verwerkt. Dan kaasdoek in een vergiet op de emmer gezet, de moes erin. Bovenop de moes zetten we een bord en daarom de zwaarste pan gevuld met water, bij wijze van pers. Tot zover alles goed.

De ruim vijf liter sap die we hebben geoogst moet nu worden gepasteuriseerd. Daartoe zetten we alle flessen een uur lang in een bak water in de oven op 80°C. Want het appelsap mag niet koken.

Nu komt het heksen. De flessen zijn redelijk afgekoeld, en worden met de 'starter' leeggegoten in een-vijf-liter-fles.

De starter is een potje met cidergist gemengd met een halfkopje sap, dat een paar uur staat te pruttelen.

Dan gaat het waterslot erop (zie tekening) en in mijn geval verandert het huis daarna in een verontrustend laboratorium. De inhoud borrelt als een gek en al gauw kookt mijn fles over.

Ik heb er een beetje van de concoctie uitgegoten om verder overkoken te voorkomen. Waterslot schoongespoeld en weer opnieuw op de iets minder volle fles. Zover ben ik nu. Ik moet wachten tot het borrelen is gestopt en dan heb ik cider, belooft Wikihow me. Die moet dan worden gebotteld en rusten.

De resultaten hoop ik in het decembernummer te kunnen beschrijven. Als we echt goede heksen zijn, moet het wat worden.

ADVERTENTIE

De eerste anderhalf uur gratis parkeren in onze parkeergarage

WINKELCENTRUM BRAZILIË

Oostelijke Handelskade 1065
1019 BW Amsterdam

Winkelcentrum Brazilië
www.winkelcentrumbrazilië.nl

Buurtimpresies

INGESTUURD DOOR
ERIC VAN SANTEN

ADVERTENTIE

Tan

FLEX WERKPLEK te huur in Zeeburg voor ZZP'er, thuiswerker, freelancer

- Wilt u dichtbij huis een ruime, rustige en betaalbare FLEX werkplek huren om prettig te werken?
- Wilt u klanten of zakenrelaties in een representatieve ruimte kunnen ontvangen?

Voor informatie mail naar info@tanarboconsultant.nl of bel op dinsdag, woensdag of donderdag op telefoonnummer 020-8202207
Website: www.denieuwevaart.info

Adverteren

Wilt u adverteren in de IJopener? Stuur dan een e-mail naar adverteren@ijopener.nl. Kijk voor meer informatie over adverteren op onze website www.ijopener.nl

TARIEVEN

Losse advertenties per cm2	€ 2,00
Halve pagina	€ 650
Hele pagina	€ 1.200
Hele pagina achtercover	€ 1.500
Toeslag vaste plaats	10%
Korting minimaal 5 nummers aaneen	10%

AFMETINGEN

Breedte	70, 145 of 220 mm
Hoogte	variabel
Hele pagina	260 x 360 mm + 5 mm afloop

ADVERTENTIES OPMAKEN OF WIJZIGEN

Prijs in overleg: adverteren@ijopener.nl

ADVERTENTIES AANLEVEREN

Advertenties dienen aangeleverd te worden in PDF-formaat (300 dpi, cmyk-kleuren). De redactie draagt geen verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van door adverteerders aangeleverde advertenties.

Klachten over de bezorging kunt u melden via info@ijopener.nl

Bezorging

Heeft u een nee/nee sticker op de deur en wilt u toch de IJopener lezen? Op onderstaande punten kunt u een exemplaar ophalen (zo lang de voorraad strekt).

Indische Buurt

- Civic Zeeburg, Kramatplantsoen 101 hs
- Cybersoek, Timorplein 22
- Jansen Vintage, Javaplein 31hs
- Java Bookshop, Javastraat 145
- Openbare Bibliotheek, Javaplein 2
- Studio/K, Timorplein 62

Oostelijk Havengebied:

- Boekhandel Van Pampus, KNSM-laan 303
- Boulevard Café, Cruquiusweg 3
- Bruna, Oostelijke Handelskade 1061
- Fit aan 't IJ, KNSM-laan 11-13
- Kapsalon Hairspray, Sumatrakade 5
- Lloyd Hotel, Oostelijke Handelskade 34
- Pakhuis De Zwijger, Piet Heinkade 179
- Winkelcentrum Brazilië, Vers Passage

IJburg:

- Bloem en Zee, IJburglaan 444
- Bruna, IJburglaan 561
- Gezondheidscentrum Haveneiland, IJburglaan 727
- Sportschool Life and Kicking, Eva Besnyöstraat 29

Oost:

- Stadsdeelhuis Oost, Oranje-Vrijstaatplein 2
- Post Oost, Wijtenbachstraat 36

Pubquizprijspuzzel

Ronde 1

Welke wethouder maakte zich sterk voor een effectief volkshuisvestingsbeleid met de stelling: 'In geluk kan je niet wonen'?

- A. F.M. Wibaut
- B. Leen Seegers
- C. Jan Schaefer
- D. Duco Stadig

Themaronde: Amsterdamse School

Welke Nederlandse schrijver beschreef in een roman stadsbeeldhouwer Hildo Krop als een communistische banketbakker, en diens werk als 'geslachtloze beelden'?

- A. Simon Carmiggelt
- B. Karel van het Reve
- C. Gerard Reve
- D. Willem Frederik Hermans

Ronde 2

Het evenement 'Trek je klep open' op Blijburg is een:

- A. Debatmiddag
- B. Talentenjacht
- C. Inspraakbijeenkomst
- D. Kofferbakmarkt

Themaronde: Natuur in de stad

Dieren in Amsterdam vertonen nogal eens ander gedrag dan hun soortgenoten buiten de stad. Meerkoeten bijvoorbeeld maken niet alleen veel kleurrijker nesten waarin allerlei soorten plastic en blik zijn verwerkt, ze kijken op een ander gebied ook sterk af.

- A. Ze eten vegetarisch
- B. Ze leggen meer eieren
- C. Stelletjes blijven elkaar trouw
- D. Ze zijn ietsje groter

Ronde 3

Sinds 1975 genieten (Surinaamse) Amsterdammers in de maanden juli en augustus van het Kwakoe-festival (nu Kwaku Summer Festival). Wat betekent Kwaku?

- A. Woensdag
- B. Zomerdag
- C. Zomervakantie
- D. Het is de naam van een Surinaams gerecht

mooi bewaard

www.thephotofactory.nl
C. van Eesterenlaan 15 - 020 - 419 72 00

De twee prijswinnaars ontvangen van The Photo Factory een mooi fotoboek met harde kaft op echt fotopapier.

Of we het boekje *Pubquiz Amsterdam, test je kennis in 99 quizvragen* toegestuurd wilden hebben, vroegen ze van uitgeverij Bas Lubberhuizen. Nou, graag. We zijn namelijk verzot op quizzen. Op de achtercover lezen we onder andere: 'Een quiz vol feiten en weetjes, beeldvragen, herenkrakers en instinkers.'

Het pubquizboekje is ingedeeld in drie rondes met vragen over o.a. muziek, politiek en sport, en twee themarondes over de Amsterdamse School en Natuur in Amsterdam.

De vragen zijn pittig. Ons uit twee personen bestaande testteam scoorde 50%. Maar de vragen zijn natuurlijk bedoeld voor wat grotere teams en wat de één niet weet, dat weet de ander wel. Bovendien staan er vier keuzeantwoorden bij, dus gokken kan ook. En als je verkeerd weet of gokt, houd je er het fijne gevoel aan over dat je er iets van opsteekt.

We laten u graag delen in het plezier van deze pubquiz. Deze prijspuzzel bestaat uit één vraag uit elke ronde. En u heeft dan misschien geen pubquizteamleden bij de hand, maar wel google. Dat scheelt.

Stuur uw oplossing vóór 18 november naar info@ijopener.nl of naar Buurtkrant IJopener, Zeeburgerdijk 175-1, 1095 AB Amsterdam.

PubQuiz Amsterdam,
Test je kennis in 99 vragen
Uitgeverij: Bas Lubberhuizen
ISBN: 9789059374584
128 pagina's: 128 / € 14,99

Smaakt deze pubquiz naar meer? In Café De Zuid, Azartplein 2-A, wordt om de week een pubquiz gespeeld

Woensdag
19 oktober
20:30 uur

Deelname = GRATIS

De rebus uit het juninummer van de IJopener heeft een record-aantal oplossingen opgeleverd. Trekking van een nummertje uit de lootjespot wees Lisa Vogelpoel aan als winnaar. Zij wint de door The Photo Factory aangeboden verrekijker. De oplossing luidde: Wat de rups het einde noemt, noemt de rest van de wereld een vlinder.

z u i d - n o o r d - o o s t - w e s t

Z.N.O.W.

Sonja Tines - a surrealistic retrospective with guests

Nov. 10. - 22. 2016

OPENING Nov. 10, 18:00

Guests:

Gong Dong/China

Jens J. Meyer/Germany

div. artists/Zimbabwe

presented by

Galerie Kunstbroeders, Amersfoort/NL

ARTLETstudio, Münster/D

Kunsthalle Schnake, Münster/D

Tineke Sips: 366 dagen - elke dag een collage - een facebook projekt

Nov. 11. - 22. 2016

OPENING Nov. 11, 18:00

Entrance: Surinamekade 30

Loods 6 - KNSM laan 143 - 1019 LB AMSTERDAM

open: di-vrij 14:00 - 20:00, za-zo 14:00 - 22:00

FINISSAGE - Nov. 20, 18:00 - beide tentoonstellingen